BALATONFÜREDI NAPLÓ

BALATONFÜRED VÁROS HAVONTA MEGJELENŐ KÖZÉLETI LAPJA XXI. ÉVFOLYAM – 2021. 3. SZÁM

TARTALOM

A fotográfia mágiája
Minden fénykép egy tér-idő metszvény. *5. oldal*

Keretek között, mégis szabadon
Dr. Hullerné Takács Ilona hivatástudatról, a tanári munka szépségeiről és nehézségeiről. *7. oldal*

Új köztér született

– Folytatjuk a város fejlesztését, szeretnénk, ha nem csak szezonális hely lenne Balatonfüred. A kultúra városa vagyunk, ezen az úton haladunk tovább, a most lezárult több mint másfél milliárdos beruházás is ezt szolgálja – fogalmazott Bóka István polgármester a Gyógyhelyfejlesztés Balatonfüreden projekt záróünnepségén.

Már hónapokkal ezelőtt birtokba vehették a látogatók a Zákonyi sétány új parkját. A mélygarázs fölötti, mintegy nyolcezer négyzetméteres placcon galériák (Zsdrál-Art Kortárs Művészeti Galéria, *Kiss Ferenc* műgyűjtő galériája), vendéglátóhelyek és üzletek nyíltak, a park egy részében pedig telente kilencszáz négyzetméteres műjégpálya is üzemel.

A városfejlesztési program részeként megújult a szabadtéri színpad is.

– Egy színvonalas beruházást zárhatunk most le, amely méltó Balatonfüredhez. Füred nem csupán egy fürdőváros, hanem a turisztikai szolgáltatópaletta első számú szereplője. A város folyamatosan fejlődik, és mindig vannak új tervek a továbblépéshez – vélekedett *Kontrát Károly* államtitkár, a térség országgyűlési képviselője, a Kiss Ferenc műgyűjtő működtette, a napokban nyíló galériában rendezett ünnepségen.

Mint arról már korábban írtunk, a Zákonyi utca felső oldalán évtizedek óta egy parkoló várta a Balatonfüredre érkezőket. A parkoló helyére 2017-ben egy 180 férőhelyes, liftes mélygarázs épült, fölötte pedig négy épülettel és parkkal kialakult egy új tér. Ritka, ellipszis alakú, feszített víztükrű, több színben játszó szökőkút is várja a pihenni vágyókat. Az egész tér, ahogy Balatonfüred sétányai is, család-, gyermek- és kerékpárosbarát kialakítású.

A beruházás teljes összege 1,562 milliárd forint, amelyhez az önkormányzat 579 millió forint önerőt biztosított.

A projekt részeként a Horváth Mihály utcában a Balaton Szabadidő- és Konferenciaközpont területén lévő szabadtéri színpad is megújult. Lefedték a nézőteret és a színpadot, a hatszáz férőhelyes nézőtér padjait kényelmes, sor- és ülőhelyszámozással ellátott székekre cserélték.

Korszerűsítették a fellépők öltözőit, és a fejlesztők ügyeltek arra is, hogy a legszebb „díszlet", a Tihanyi-félsziget látványa a háttérben megmaradjon.

Az ünnepségen fellépett a Virtuózokból is ismert *Schwartz Zoltán* hegedűművész, és maga a műgyűjtő, Kiss Ferenc is zongorázott, aki *Kalmár Petrát,* a zeneiskola növendékét is kísérte.

Martinovics Tibor

Operagálával hangolnak az Anna-bálra

Július 31-én rendezik meg a 196. Anna-bált, az Anna-fesztivál szabadtéri rendezvényeit is megtartja a város. Lesz prímásverseny, operagála, kórusok koncertje és báli operettműsor.

Az ország egyik legrégebbi társadalmi eseménye tavaly a vírushelyzet miatt elmaradt, idén azonban az aktuális rendelkezésekhez igazodva megtartják a bált.

Az eseményt július 31-én, szombaton az Anna Grand Hotel díszes termeiben, patinás udvarában rendezik meg.

A megszokott rend szerint zajlik majd a báli bevonulás és a bál szépe megválasztása, megrendezik az utcabált is. A Gyógy téren ezúttal nem lesznek asztalok, így a bálra sétálójegyek nem válthatók, csak a hagyományos, a vacsorát is tartalmazó báli belépőket lehet igényelni.

Július 26–31. között zajlanak az Anna-fesztivál eseményei. A Gyógy téren felállított nagyszínpadon operagála lesz, amelyen világhírű darabokból csendülnek fel részletek, egy nappal előbb pedig a Magyar Állami Operaház művészei adnak műsort ugyanitt. Megrendezik a közkedvelt szívhalászatot, és idén kilencedik alkalommal a Hagyományok Házával közösen megtartja a város a prímásversenyt is. A legjobb produkciókból és meghívott előadók műsorszámaiból gálakoncert lesz a Gyógy téren felállított nagyszínpadon.

A 196. Anna-bálon minden korábbinál több 18 éves bálozni vágyó balatonfüredi hölgy vesz majd részt, hiszen a város meghívta a patinás eseményre a tavalyi elmaradt bálra hivatalos lányokat is.

Különleges élményt ígér az idei Anna-bál estéjén a sétakocsikázás a három nemzeti ménesgazdaság díszfogatain.

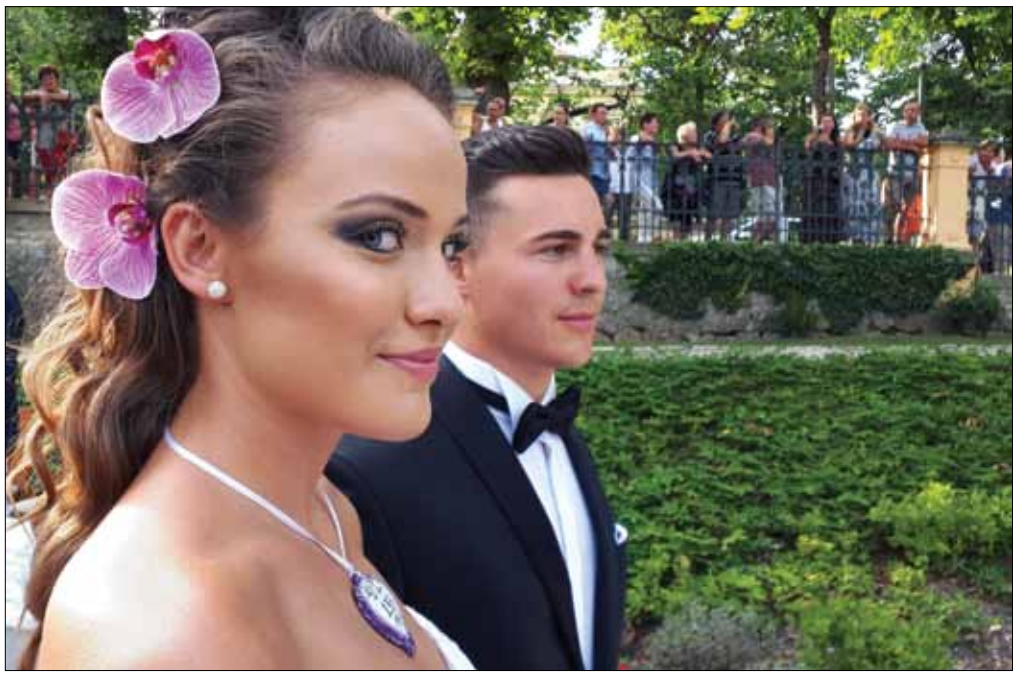

A bál szépét és udvarhölgyeit bemutató mezőhegyesi, szilvásváradi és bábolnai fogatokra július 31-én, szombaton a nagyközönség is felülhet.

Romantikus időutazásnak ígérkezik a 196. Anna-bál estéjén, a történelmi múltú, nemzeti ménesgazdaságok díszes fogatain végigkocsikázni Balatonfüred reformkori városrészében. A félórás lovas kocsikázás alkalmával a kettes fogatokat a legismertebb magyar lófajták húzzák majd.

A díszes lovas kocsik július 31-én, szombaton félóránként indulnak az alábbi időpontokban: 18.00, 18.30, 19.00, 19.30. Díj: 15 000 forint/fogat 2–4 fő részére (az induló fogatok száma korlátozott).

A kocsikázásra az időpontfoglalás csak telefonon vagy személyesen a balatonfüredi Tourinform-irodában lehetséges, a helyszínen nem lesz jegyértékesítés. Telefonos időpont-egyeztetés: 06(87) 580-480

Személyes foglalás: Balatonfüred, Blaha Lujza utca 5.

A sétakocsikázás díját az alábbi számlaszámra kell elutalni a foglalástól számított egy héten belül: Balatonfüred Kulturális Nonprofit Kft., B3 Takarék 73200110–16096257

A fizetést követően az igazolást a Tourinform-iroda postacímére (8230 Balatonfüred, Blaha u. 5.), vagy e-mail címére (balatonfured@tourinform.hu) kell elküldeni.

BFN

Tavasszal átadják az új járási hivatalt

Jövő tavaszra elkészül a járási hivatal új épülete, amelyben a foglalkoztatási, a népegészségügyi, az építészeti osztály, illetve ügyfélszolgálat kap helyet.

A felső városrész rehabilitációjának részeként 545 millió forint állami támogatásból épül meg a járási hivatal, amelyhez az ingatlant a város önkormányzata biztosította.

Balatonfüreden évente 90–95 ezer ügyfél keresi fel a járási hivatalt, az ügyintézők minél színvonalasabb kiszolgálása érdekében létesül a hivatal új részlege – fogalmazott az épület bejárásán *Kontrát Károly,* a térség országgyűlési képviselője.

– A hivatali ügyeiket intéző emberek érdekében történik a beruházás, de külön öröm, hogy ezzel a Balaton-parti területek után Füred óvárosi része is fejlődik – mondta az államtitkár.

– A város térségi szerepe tovább erősödik ezzel a beruházással, valamint a szomszédságában, szintén állami beruházásban megépülő törvénykezési hellyel – vélekedett *Bóka István,* a város polgármestere.

Az építkezés ez év április elején kezdődött, jelenleg az épület szerkezetkész, az átadása jövő tavaszra várható – jelentette be *Takács Szabolcs,* a Veszprém Megyei Kormányhivatal kormánymegbízottja.

A Kossuth Lajos utca 26-ban található új épület földszintjén az ügyfélközpont kap helyet, az emeleten és a tetőtérben lesznek a népegészségügyi és foglalkoztatási, valamint az építésügyi osztály irodái. Az új épület előtt az ügyfelek számára parkolókat is kialakítanak.

Martinovics

Kitüntetett pedagógusok

Idén ketten vehették át a Balatonfüred Közoktatásáért díjat június 21-én az Anna Grand Hotel dísztermében. A pedagógusnapi ünnepségen Bóka István polgármester hangsúlyozta: nem lehet elégszer elmondani, hogy mennyire fontos a pedagógusok munkájának az elismerése és megbecsülése.

Bálintné Szekér Zita, Steierleinné Viniczai Márta és dr. Hullerné Takács Ilona

A város pedagógusai közül Balatonfüred Közoktatásáért díjat vehetett át *Bálintné Szekér Zita* óvodapedagógus és *Steierleinné Viniczai Márta,* a Radnóti Miklós Általános Iskola tanára. *Dr. Hullerné Takács Ilona* az Emberi Erőforrások Minisztériumának Elismerő Oklevelét kapta. Emellett Pedagógus Szolgálati Emlékéremben részesült *Dörnyeiné Szegvári Katalin* és Bálintné Szekér Zita óvodapedagógus, valamint *Szűcsné Sallai Margit* tanárnő. Az ünnepség során a pályájuk 25, 30 vagy 40 éves évfordulójához érkező pedagógusokat, valamint az intézmények vezetőit is köszöntötték. A pedagógusnapi ünnepségen a Lóczy Lajos Gimnázium diákjai adtak műsort.

BFN

Októberben kezdik a templom felújítását

Uniós forrásból a Magyar Turisztikai Ügynökség beruházásában megújultak a Huray-villák. A Balatonfüred reformkori városrészének integrált termék- és szolgáltatásfejlesztése című program keretében a város egyik legnépszerűbb épülete, a kerek templom felújítása is megtörténik.

A projektben a Magyar Turisztikai Ügynökség konzorciumi partnere a kerek templom tulajdonosa, a Tihanyi Bencés Apátság, illetve Balatonfüred önkormányzata.

Az 1846-ban felszentelt kerek templom klasszicista stílusban, a római Pantheon mintájára épült. A város egyik emblematikus épülete, így felújítása az önkormányzat számára is fontos. A program részeként megvalósul a Vaszary-villa és a Jókai-emlékház kisebb fejlesztése is, illetve felállítják a Sellő-szobrot a Vaszary-villa kertjében.

– A kerek templom esetében örömteli, hogy az eredeti programhoz képest lehetőség van a szigetelési problémák kezelésére is. Mivel többletforrást a Tihanyi Bencés Apátság már nem tud igényelni, ezért azt átvette az önkormányzat. A tervekhez képest csúszik a program, mert új közbeszerzési eljárást kell kiírnunk a templom felújítására szigeteléssel együtt, valamint a Vaszary-villát és a Jókai-emlékházat érintő kisebb felújításokra – válaszolta a balatonfured.hu kérdésére *Bóka István* polgármester.

A munkálatok az önkormányzat beruházásában várhatóan ez év októberében kezdődnek el, a tervek szerint néhány hónap alatt be is fejeződnek. Elsőként a Sellőszobrot állítják majd fel a Vaszary-kertben.

MT

A Füredi História legfrissebb számából

Baán Beáta A gyilkos folyó című írásában az Arácsi séd 1841-es, két halottat követelő villámárvizéről ír. A témához kapcsolódik Cholnoky Jenő Kirándulás az arácsi Koloska-völgybe című írása. Némethné Rácz Lídia most megjelenő tanulmányában Jókai Mór és Lukinics Ottília kapcsolatáról ismertet újabb adalékokat.

Tóth-Bencze Tamás Az első magyar orvosnő Balatonfüreden? című cikkében Hugonnai Vilma balatonfüredi tartózkodásával kapcsolatos kutatásait ismerteti. *P. Miklós Tamás* mostani tanulmányában a régi balatonfüredi fotográfusok közül Lengyel Samu után ezúttal Kurzweil Frigyes (1861–1924) balatonfüredi működésének történetét közli az olvasóval.

Két megye sajtótörténeti ritkasága: Tóth-Bencze Tamás az 1919-ben Füreden megjelent Vörös Újságot ismerteti. Az újságról a sajtótörténeti kutatók úgy tudják, hogy nem maradt fenn példány belőle, de a helytörténeti gyűjteményben van egy – az egyetlen.

Béresi Ákos A mecénás című írásában Lipták Gábor életének kevésbé ismert vonatkozásait dolgozta fel. Bemutatjuk P*alágyi Sylvia–Kirchhof Anita* Balatonfüred római kori települései és falfestményei című, most megjelent könyvét.

BFN

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Fejléc: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(30)216-1768. A szerkesztőség jogának tekinti az olvasói levelek megrövidítését.
Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth utca 3. E-mail: furedtv@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu honlapon is olvasható.

Látványos turisztikai fejlesztések négy évszakos programkínálattal

A Zákonyi utca felső oldalán évtizedek óta egy parkoló várta a városba érkezőket. A parkolót 2017-ben a föld alá helyezték, ahol 180 férőhelyet alakítottak ki. A felette lévő területen felépült négy épület, és létrejött egy új tér.

Az épületekre – a füredi villák hagyományát folytatva – jellemző a harmonikus tömegalakítás, a fegyelmezett homlokzat és a jó minőségű építőanyag. Az árnyékolók kialakítását a városban található úgynevezett „svájci villák" lombfüzér motívumkincse inspirálta.

Az összesen nyolcezer négyzetméter alapterületű épületekben galériák: Zsdrál-Art Kortárs Művészeti Galéria, Kiss Ferenc műgyűjtő galériája, vendéglátóhelyek: Tigris Reggeliző és Gyorsétterem, Maximus Steak House, Zelna Borbár és Vinotéka és üzletek: gyermekruhabolt, ajándék-ékszer üzlet nyílt.

Nyáron park

A süttői mészkőburkolat klímabarát megoldás, mert a mészkő nem forrósodik át a nyári melegben sem. A napozófelületet az időzítővel működtethető süllyesztett párásító fúvókák is hűtik. Az esténként megvilágított párafelhő látványnak sem utolsó. Az egész tér, ahogy Balatonfüred sétányai is, családbarát, gyermekbarát és kerékpárosbarát kialakítású. A terület teljesen akadálymentesített, kerékpárosok és mozgássérültek számára végigjárható. A mélygarázskijáratok felől az egyes kerti terek akadálymentesen megközelíthetők.

Korcsolyapálya: garantált téli örömök

A téren, ha a hőmérséklet 10 Celsius-fok alá süllyed, még korcsolyázni is lehet. A mesterségesen kialakított műjégpálya a téli forgalmat erősíti. A biztonságosan kétszáz korcsolyázó befogadására alkalmas, 900 négyzetméter felületű pálya igazi közösségi tér, kiváló program az egész családnak. A tíz centiméter vastagságú jég a korcsolyakölcsönzővel, az esti kivilágítás igazi téli szórakozás a helyieknek és az idelátogató vendégeknek egyaránt. A parkban a mobil utcabútorok miatt az energiatakarékos AST Ice-Mat Area Classic jégpálya minden évben gazdaságosan újraépíthető. 2019. december 23. és 2020. február 23-a között 17 ezer látogatót regisztráltak a műjégpályán.

Új szökőkút: színek, hangok és a víz tánca

Ritka, ellipszis alakú, feszített víztükrű szökőkút várja a pihenni vágyókat Balatonfüred új terén. Középen levegővel habosított, messziről is impozáns oszlopos vízsugár, mellette három ellipszis alakú fúvókasor és tíz darab harang alakú vízkép nyújt különleges látványt. A szökőkút változatos színjátékát a számítógéppel vezérelt 36 darab, nagy teljesítményű LED-lámpa szolgáltatja. A zenével kombinált, fokozatosan átmenő színekkel játszó látványnak csak a fantázia szabhat határt.

Esőtől, napsütéstől védett szabadtéri színpad

A szabadtéri színpad a Horváth Mihály utcában, a Balaton Szabadidő- és Konferenciaközpont területén helyezkedik el.

A fejlesztés lényeges eleme, hogy lefedték a nézőteret, így az időjárástól függetlenül megtarthatók az előadások. A ponyvatető, ami 40 km/óra szélerősség felett motorosan visszahúzható, nemcsak az esőtől véd, de árnyékot is ad. A hatszáz férőhelyes nézőtér padjait kényelmes, sor- és ülőhelyszámozással ellátott székekre cserélték.

Lefedték a színpadot is, a játékteret könnyed, szárnyszerű tetővel látták el, amit a nézőtér felé ívesen alakítottak ki. A száz négyzetméteres színpad műszakilag is megújult, a tetőről befüggeszthetők a díszletek és a világítási traverzek, amik az igényeknek megfelelő magasságban rögzíthetők. A díszletek beszállítása is megoldódott, a szállító jármű vízszintesen be tud tolatni a színpad mögé, így a díszletek könnyen átrakhatók.

Korszerűsítették a fellépők öltözőit is, a szereplőknek egyéni öltözőket alakítottak ki.

A fejlesztők ügyeltek arra is, hogy a legszebb „díszlet", a Tihanyi-félsziget látványa a háttérben megmaradt.

—

A Gyógyhelyfejlesztés Balatonfüred városában című projekt fő kedvezményezettje Balatonfüred Önkormányzata. A projekt a Magyar Turisztikai Ügynökséggel konzorciumban valósult meg.

A GINOP-7.1.9-17-2017-00001 azonosító számú projekt keretében megvalósuló beruházás teljes összege 1,562 milliárd forint, amelyhez az önkormányzat 579 millió forint önerőt biztosított.

Martinovics Tibor

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Cigányprímások versenye az Anna-bál jegyében

Cigányprímásoknak hirdet versenyt a város a Hagyományok Házával közösen.

Két korosztályban mérik össze tudásukat a klasszikus cigányzenei hagyományt művelő zenészek. Az Anna-bál hetében idén is megtelik hát hegedűszóval a Gyógy tér.

A város önkormányzata 2013-ban hirdette meg először a Hagyományok Házával közösen az Anna-bál prímásversenyét. A nagy múltú cigányprímások és – minden második évben – a hagyományos népzenészek bemutatkozása, majd a legjobbak közös koncertje mára hagyománnyá vált, az országban kuriózumnak számít a hegedősök versenye.

Idén ismét pályázhat minden, a klasszikus cigányzenei hagyományt művelő hegedűs. Újdonság, hogy két kategóriában várják a jelentkezőket: a 8–15 év közötti, illetve a 16–35 év közötti zenészek mérhetik össze tudásukat kötelező darabokkal és szabadon választható zeneművekkel.

A muzsikusok július 27-28-án, az Anna-fesztivál keretében egy állandó zenekar kíséretében a Kisfaludy Galériában rendezett nyilvános színpadi versenyen vesznek részt. A hegedősök nemcsak a zsűrinek játszanak, mind a két nap a közönség is részese lehet a versenynek, ami az elmúlt évek tapasztalata alapján a legtöbb zenésznek pluszinspirációt nyújt.

A díjazott prímások gálaműsort is adnak majd július 28-án 21 órakor a Gyógy téren felállított nagyszínpadon.

A zsűri tagjai a magyar népies műzene elismert szakemberei: *Radics Ferenc,* a Magyar Állami Népi Együttes zenekarvezető prímása, Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztttel kitüntetett és Liszt-díjas hegedűművész, a 2000-es Millennium Aranyvonó Párbaj győztese, *ifj. Kállai Kiss Ernő* Liszt-díjas, a Margitszigeti Danubius Nagyszálló zenekarvezető prímása és *Roby Lakatos* magyar hegedűvirtuóz, világzenész.

Az elbírálás során kiemelt szempontnak számít a dallamválogatás zeneesztétikai értéke, a bemutatott dallamok stílushű előadásmódja, illetve az előadó egyéni, művészi kisugárzása. A zsűri egy alapszintű követelményrendszer mentén (a játék ritmikai, intonációs jellemzői, stílusismeret, hagyományhűség) választja ki a győztest és a gálaműsor fellépőit.

MT

Százegy éve írták alá a trianoni diktátumot

Nemzeti összetartozás nélkül nincs nemzeti felemelkedés

A nemzeti összetartozás napja az 1920-as trianoni békeszerződés aláírásának évfordulójára emlékező, június 4-re eső nemzeti emléknap Magyarországon. Az erről szóló törvényt 2010-ben iktatta törvénybe az Országgyűlés. A békeszerződés 101. évfordulójára a füredi Kovászna parkban emlékeztek.

– A rendszerváltoztatás után Trianonról, a határon túli magyarokról és a nemzeti összetartozás érzéséről újra szabadon és őszintén lehetett beszélni – mondta a füredi Trianon-emlékműnél *dr. Gali Máté,* a MCC – Rubicon Történettudományi Műhely kutatótanára. – Ekkor hangoztak el Antal József bátor és felelősségteljes szavai arról, hogy bár ő közjogi értelemben a tízmilliós Magyarország kormányfője, lélekben és érzésekben tizenötmillió magyar miniszterelnöke kíván lenni.

A szónok rámutatott: egy igencsak hosszú út végén, 2010 tavaszán az Országgyűlés történelmünk egyik leggyászosabb napját, június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává nyilvánította. – Emléknap született, s nem pedig ünnepnap, ahogy azt egyesek maliciózusan emlegetni szokták. Trianonon ugyanis nincs mit ünnepelni, ellenben a nemzet testén általa ejtett sebekre emlékeznünk kell. Az emléknap létrejöttét azon eszmeiség vezérelte, hogy nemzeti összetartozás nélkül nincs nemzeti felemelkedés. Nincs határon inneni és határon túli magyar ügy, mert csakis egyetlen magyar sorsközösség és egyetlen magyar ügy létezik. Magunkra vonatkozóként kell elismernünk Szabó Dezső író szavait, aki szerint minden magyar felelős minden magyarért. S magyarként éljünk bárhol is a Földön, legyünk más hiten lévők, gondoljunk a világra bárhogyan, mégse feledkezzünk el arról, hogy szétszakíttatásunkban is reménlünk kell a remélt együvé tartozást.

Gali Máté szerint a nemzeti összetartozás napja az újrakezdés esélyének a napja. Mint fogalmazott: az újrakezdés bizonyítja, hogy a magyarok – amint azt Vörösmarty Mihály is írta – annyi balszerencse közt, oly sok viszály után mindig képesek voltak talpra állni. Amíg a határon túli közösségek léteznek, összekötnek bennünket a kulturális gyökereink, közös nyelvünk és hagyományaink, melyek nemzetünk fennmaradásának zálogát jelentik.

A megemlékezésen *Hűvösvölgyi Ildikó* Kossuth-díjas színművész és *Alagi János* énekművész is részt vett. Az ünnepség végén a Trianon-emlékműnél koszorúkat, virágokat helyeztek el a résztvevők. **Mórocz Anikó**

Tematikus séták az évfordulón

A Balatonfüred Kulturális Nonprofit Kft. és a BalatonGuide turisztikai szolgáltató rendszeres városnézést szervez.

A gyalogos városnézés keretében *Fülöp Júlia* idegenvezető mutatja be Balatonfüred nevezetességeit és értékeit, tematikájában kapcsolódva a Balatonfüred ötven évvel ezelőtti várossá avatását ünneplő programokhoz.

A Könyv-Bor-Jazz Fesztivál keretein belül a városnéző programhoz borkóstoló is kapcsolódott, három helyszínen három helyi borászat mutatkozott be.

A vezetés kedvezményes díja a kétórás sétára 1500 forint. A jegyeket a Vaszary Galéria jegypénztárában lehet megvásárolni a vezetés előtt vagy elővételben.

Érdeklődni a Vaszary Galéria jegypénztárában, a +36(30)727-7162-es telefonszámon vagy a balaton.guide@gmail.com e-mail címen lehet. **BFN**

FÜREDI FLÓDNI – KÓSTOLÓVAL

JÚLIUS 24., SZOMBAT, 16.00

Városnéző séta a reformkori városrész zsidó emlékhelyeihez flódnikóstolóval.

Találkozási hely:
a Jókai-villával átellenben lévő padok
(Balatonfüred, Blaha Lujza és Jókai utca sarka)

Részvételi díj: 4500 Ft, mely tartalmazza a vendéglátás költségét is, és a jegy.hu oldalon történő online regisztrációval egy időben fizetendő.

Más-más úton a Balaton-felvidékre

Vajon hányféle Balaton létezik? A helyben élők, a második otthonnal rendelkezők és a betelepült külföldiek között van-e együttműködés, hol vannak a találkozás színterei? – ehhez hasonló kérdésekre keresték a választ a Kultúrák találkozása elnevezésű programsorozat harmadik, június 10-i rendezvényén Vászolyon.

A vízi színpad kellemes környezetében *Csorba Kata* főszervező köszöntőjében kiemelte: a találkozó célja, hogy erősítsék a helyi közösségeket, a vidék és a települések vonzerejét, valamint párbeszéd alakuljon ki a különféle kultúrák között. A beszélgetés során a balatonfüredi térségben régóta élő, más országokból származó emberek meséltek az idekerülésük körülményeiről és a beilleszkedésük tapasztalatairól.

– A Balatont és a Balaton-felvidéket második, illetve első otthonának tekintő nyaralónépesség, az itt letelepedő külföldiek és az állandó lakosság kölcsönhatásából kialakuló társadalom kapcsán adódik a kérdés: vajon hányféle Balaton létezik? Hol vannak az együttműködés, a találkozás színterei, vagy ezek párhuzamosan, egymástól függetlenül működő kultúrák lennének? – fogalmazott Csorba Kata.

A jó hangulatú beszélgetésen részt vett többek között *Stoll Bettina,* aki Ulm városában született, a bonni egyetemre járt, ott is kezdett dolgozni, majd az életében Hannover és Nürnberg következett. A férjével mindvégig Berlinben laktak. A kilencvenes években már nyaralójuk volt Akaliban, és az ezredfordulón vették meg a Pécselyi Lovasudvart, ami egy 1773-ban épült, hagyományos pásztorház, nagy istállóval. Bettina még több mint tíz évig ingázott Berlinbe, majd a férje halála után döntenie kellett a nagyváros és a Balaton-felvidék között. – Itt vannak a barátaim, a kutyáim és a lovaim. Nem tudtam elképzelni, hogy megint nagyvárosban éljek. Nagyon szeretek a kutyákkal a dombokon sétálni, lovagolni a szép Pécselyi- és Szőlősi-medencében, vagy lovas kocsikázni. Magyar állampolgár is vagyok, 2017-ben vizsgáztam Budapesten – mondta Bettina, aki francia szakos bölcsész, továbbá germanisztikát tanult, német nyelv és irodalom tanár, de a tanári hivatást sosem gyakorolta, inkább szervezeteknél, egyesületeknél és alapítványoknál dolgozott.

Rachel Szabóról kiderült, hogy egy angol bejegyzésű saját cégük van a férjével, távmunkában dolgozik. A környezetvédelem a szakterülete, azon belül is hulladékkereskedelemmel foglalkozik, így például üzemekben keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladék anyagoknak keres gazdát, összeköti egymással a partnereket. Férjével együtt nagy kutyabarátok, három kutyájuk van, azokkal vannak a legjobb barátságban, mert különben elég visszahúzódóak. Talán ide vezethető vissza a nyelvtudásuk hiánya. Rachel férje remek fotós, de nem ez a fő foglalkozása, hanem nagyrendezvényeken – fesztiválokon, világhírű zenekarok koncertjein – hangosít és világosít.

A balatonfüredi *Mahler Wolfgang Otto* harminc éve áll a 125 éve létrehozott első füredi ipartestület élén. Rádió- és televízióműszerészként 1975-ben jött Magyarországra az egykori NDK-ból, és itt tette le a mestervizsgát, 1984. március 15-én állították ki az iparengedélyét Budapesten. Bár időnként még megkeresik, a szakmája gyakorlatilag már nem létezik. Mint mondta: manapság már mindenkit vállalkozónak hívnak, ő azonban sokkal jobban szereti, ha iparosként jegyzik.

Az említetteken kívül részt vett még a beszélgetésben a füredi *Fritz* házaspár, *Monika* és *Béla* is. Valamennyi vendég turistaként érkezett Magyarországra, vagy itt találta meg évtizedekkel ezelőtt élete párját, és az első perctől úgy érezték, hogy hazaérkeztek. Magyarországról kezdettől nagyon jók a tapasztalataik: kedvesek az emberek, a helyi közösségek azonnal befogadták őket, segítik az életüket, könnyen és gyorsan ment a beilleszkedés. Nagyon tetszik nekik a kultúra, a nyugodt környezet, a jó közbiztonság, a rendezettség, a változatos növény- és állatvilág, az időjárás.

Törő Balázs, a Laczkó Dezső Múzeum néprajzosa rámutatott: sokszínűség jellemzi a Balaton-felvidék társadalmát, ami a térség egyik értékét adja. *Rózsahegyi Tibor,* Vászoly polgármestere aláhúzta: örömmel adtak helyet a vízi színpadnál a különféle nemzeteket képviselő emberek találkozásának, ami egyébként is jellemző a kis falura. – Sokat tanulunk egymástól – fogalmazott a polgármester. Az érdekes, vidám beszélgetés után a Balatonfüred Néptáncegyüttes művészei adtak szép műsort, majd Fritz Béla szaxofonnal és zenésztársaival zenei időutazásra vitte a jelenlévőket.

A vászolyi program része volt annak a mintegy félmilliárd forintos vissza nem térítendő támogatással megvalósuló EFOP-projektnek, amit nyolc településsel együtt Füred önkormányzata mint gesztor nyert el Humán szolgáltatások fejlesztése az észak-balatoni térségben címmel.

Az Európai Unió szociális alapja és a magyar kormány támogatásával Balatonfüreden, Szentkirályszabadján, Tótvázsonyban, Felsőörsön, Balatonszőlősön, Pécselyen, Vászolyon, Dörgicsén és Balatonfőkajáron számos program valósult meg. A programok jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy csökkentsék a területi különbségeket a társadalmi felzárkóztatás érdekében. Támogattak helyi közösségeket, civil szervezeteket, erősítették a vidék megtartóerejét és az egyes településeken élők közötti kapcsolatot. **BFN**

A filmes szakma ünnepi pillanatai

Balatonfüreden adták át a Magyar Mozgókép Fesztivál díjait. Az Anna Grand Hotelben rendezett ünnepségen húsz kategóriában osztottak ki díjakat.

Krasznahorkai Balázs Hasadék című alkotása kapta a legjobb játékfilmnek járó díjat, a *Dombrovszky Linda* rendezte Pilátus pedig a legjobb tévéfilmnek járó díjat az Anna Grand Hotel bálterében tartott gálán, mely az első Magyar Mozgókép Fesztivál ünnepi záróeseménye volt.

A legjobb rendező Dombrovszky Linda lett, míg a legjobb elsőfilmesnek járó díjat *Varsics Péternek* ítélte a *Márta István* vezette zsűri. A legjobb női főszereplőnek járó díjat *Hámori Ildikó* vehette át a Pilátusban nyújtott alakításáért, míg a legjobb férfi főszereplő díját *Gáspár Tibor* vihette haza A feltaláló címszerepéért.

Hámori Ildikó, a legjobb női főszereplő

Összesen húsz kategóriában osztottak ki Magyar Mozgókép Díjakat. A közönség A taxis című kisjátékfilmet találta a legjobbnak. A díjat *Kelemen Zénó,* Munkácsy-díjas szobrászművész tervezte.

A legjobb tévésorozatnak A martfűi rémet tartotta a zsűri. A legjobb kisjátékfilmnek járó díjat *Bozsogi János* vehette át az Ezerkilencszáztizenkilenc című alkotásáért. A legjobb animációs film kategóriát *Cakó Ferenc* nyerte a Világzabáló és visszaállító című munkájával. A dokumentumfilm győztese A mi Kodályunk című film, melynek rendezője *Petrovics Eszter.* A legjobb elsőfilmes rendezőnek járó díjat Varsics Péter vihette haza az Így vagy tökéletes című romantikus vígjátékáért.

A Post Mortem kapta a legtöbb díjat: a legjobb operatőrnek *Nagy Andrást* találta a zsűri, a legjobb vágó *Király István,* a film vágója lett, díszlet/látvány kategóriában *Hujber Balázst* tartotta a zsűri a legjobbnak, a legjobb maszk győztese pedig *Hámori Dániel* lett az ebben a filmben nyújtott teljesítményéért.

Egy nappal korábban a Kisfaludy Galériában adták át az életműdíjakat. *Bereményi Géza* író-rendező, valamint *Mécs Károly, Moór Marianna* és *Tordai Teri* színművészek kiemelkedő pályáját ismerte el a Magyar Filmakadémia Egyesület életműdíjjal.

Káel Csaba, a magyar mozgóképipar fejlesztéséért felelős kormánybiztos beszédében azt hangsúlyozta, hogy a díjjal szeretnék megköszönni a művészek által nyújtott számtalan filmélményt, egyúttal a csodálatukat is igyekeznek kifejezni az elismeréssel.

Martinovics Tibor

A fotográfia mágiája

Ez év márciusában döntött a helyi képviselő-testület arról, hogy Balatonfüred várossá válásának 50. évfordulója alkalmából egész éves ünnepi programsorozatot tartanak. Ezek közül kiemelkedik a Balatonfüred 50 – Képes történetek a várossá válás első évtizedeiből című fotókiállítás, ami jövő év elejéig látható a Vaszary Galériában. A Pillanatképek az elmúlt fél évszázadból címet viselő fotótárlat augusztus elejéig a vásárcsarnok mellett nézhető meg, majd a borhetek idejére leköltözik a Tagore sétányra.

A felső képen a vásárcsarnok mellett látható szabadtéri tárlat, középen Komjáthy Ági, a Skála Áruház egykori modellje, aki 1972-ben nyerte meg a füredi Anna-bált, és ezúttal tárlatvezetést tartott, balra Kincses Károly fotómuzeológus a Balatonfüred 50 kiállítás megnyitóján

– A fotómuzeológus önként vállalt küldetése, feladata vagy inkább élete, hogy a világban 1839 óta készült több milliárd fénykép rá eső részéből összerakjon egy másik valóságot, olyat, ami esetleg volt, de ma már biztos nincs – fogalmazott beszédében *Kincses Károly* fotómuzeológus a Balatonfüred 50 kiállítás megnyitóján a Vaszary Galériában. – Minden fénykép egy tér-idő metszvény, egy folyamatosan változó, mozgó koordinátarendszer egyetlen metszéspontja. Ily módon egyszeri és megismételhetetlen. A pillanat azonnal elmúlik, egy másik pillanatnak adja át a teret, de az éppen akkor exponált kép megmarad olyannak, amilyen egyszer volt, miközben meg minden folyamatos változásban van. Ez a fotográfia mágiája.

Kincses Károly szerint a múlt nem azonos azzal, ami megmaradt belőle. – Egy éve, ötven éve vagy több száz éve ugyanolyan teljes élet zajlott itt, mint mondjuk ma. Születtek, éltek, épültek, romboltak, barátságok szövődtek, szerelmek szakadtak meg, aki élt, egyszer csak meghalt… De az egész, amiben ez zajlott, véglegesen elenyészett, legfeljebb csak szövegek, képek, tárgyak, emlékek maradtak belőle szórványosan. Ezekből a részecskékből kellene megidézni, újraalkotni azt az egészet, ami egykor volt. Leginkább talán tanulságképpen, mert annyira jó lenne nem belelépni azokba a pocsolyákba, melyekben eleink is tapicskoltak – tette hozzá a fotómuzeológus.

Köszöntőjében *Bóka István* polgármester három fontos momentumra tért ki a kiállítás kapcsán. – Egyrészt ne legyen üres nosztalgiázás, hanem öntudat- és önbizalom-erősítő gesztus. Másrészt ne felejtsük el, hogy természetes jellemzője ennek a visszatekintésnek a szűrés: ez egy olyan válogatás, ami nem lehet teljes. Harmadrészt pedig fontos, hogy a városnak, a közösségnek azokat a vonásait keressük, azt az arcát mutassuk meg ezzel a kiállítással, ami megerősít bennünket. A nagy kép sok ezer kicsi pontból, a nagy közösség sok tízezer füredi polgár tevékenységéből áll össze. Ötven év sok vagy kevés? Emberi léptékkel sok, két emberöltő. Történelmileg kevés. Egy ötvenéves város még nagyon fiatal. De ötven év az mégiscsak ötven tél, tavasz, nyár és ősz, ötven tanévkezdés, érettségi, húsvét, karácsony, ötven szüret és ötven békeév – fogalmazott a polgármester.

A tárlat rendezői a Fortepanból és az MTI-ből, híradófilmekből, korabeli sajtótermékekből és plakátokból válogattak.

– Általában azokat a képeket szeretem, amik valamilyen szempontból meglepőek, és egy olyan arcát mutatják meg például egy településnek, amire vagy nem számít az ember, vagy a település kétféle arcát mutatja meg – mondta a Balatonfüredi Napló kérdésére *Virágvölgyi István,* a füredi tárlat kurátora, a Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ képszerkesztője. – Például az Annabella Hotel télen parlagon heverő éttermében naponta hatvanezer szilvás gombóc készült a győri hűtőház megrendelésére, ami egy teljesen valószínűtlen kép, én mégis nagyon kedvelem.

Mórocz Anikó

A kiállítás egyes darabjai előtt elidőzve még inkább magunkénak érezhetjük *Kincses Károly* szavait: „Az emberi emlékezet fura dolog. Megtörténtnek véli mindazt, amit évekkel, évtizedekkel azelőtt személyesen átélt, vagy amiről hallott, olvasott, képet látott. Ő tudja, hiszen ott volt… De az emlékezet mindig jelen idejű, még ha látszólag a múltról is szól. Mert nem az jelenik meg a fejünkben, hogy mi volt, hanem az, hogy mai fejjel, ésszel és szemmel, folyamatosan változó személyiségünkkel mit gondolunk arról az egykor volt valóságról."

A Balatonfüred 50 – Képes történetek a várossá válás első évtizedeiből című tárlat jövő év elejéig látogatható a Vaszary Galériában.

Szintén a város életének elmúlt ötven évével foglalkozik a Pillanatképek az elmúlt fél évszázadból címet viselő fotótárlat. A várossá válás ötvenedik évfordulója alkalmából a helytörténeti gyűjtemény képgyűjtési játékba kezdett: arra kérték a lakosságot, hogy a város életét megörökítő, korabeli fotókat küldjenek a gyűjtemény számára. Július 31-ig egykori önmagukkal is találkozhatnak a vásárcsarnokba igyekvő füredi, ha megnézik a szabadtéri fotókiállítást. A paravánokon a várossá válás dátumától, vagyis 1971-től eltelt 50 év mindegyikéből egy fényképet választottak.

A kiállításnyitó alkalmával *Hári Lenke* alpolgármester kiemelte: a balatonfürediek jól, előnyösen és hatékonyan élték meg az elmúlt ötven évet. – Az ötven egy kerek szám. Ilyenkor mindenki számvetést készít, visszagondol az elmúlt időszakra, meghányja-veti a történteket, nosztalgiázik, de ugyanakkor a továbblépés céljait is kitűzi, annak irányát is meghatározza – fogalmazott az alpolgármester.

A kiállított anyag a Városi Helytörténeti Gyűjtemény dokumentumaira támaszkodik, amit jobbára szintén a helyiek adományoztak a gyűjteménynek és a könyvtárnak, valamint a helyi és a megyei sajtó fotóriportereinek a munkái is láthatóak. A tárlat augusztus elejéig a vásárcsarnoknál lesz, majd a borhetek idején a Tagore sétány közönsége is láthatja.

MA

Szabó Lajos emlékére

Elhunyt Szabó Lajos, a balatonfüredi tankerület vezetője. Egy szép élet, sikeres karrier tört derékba a járvány miatt. Három és fél hónap lélegeztetőgépet már nem bírt a szervezete, akármennyire is életerős volt, és küzdött az utolsó pillanatig. A legnagyobb szeretetben élt fiával és feleségével, kedves, vidám család volt az övék. Szabó Lajos több mint húsz évig tanított a Csopaki Általános Iskolában. Ének–zene–történelem szakos tanárként igazi türelmes pedagógus volt. Azt követően a balatonfüredi polgármesteri hivatal művelődési osztályvezetője lett, majd a tankerület élére került. Lassan húsz éve volt karnagya a paloznaki kórusnak. Egy rendkívüli jó embert vesztett el most ez a közösség is. Szabó Lajos mindössze ötvenhét éves volt.

Két balatonfüredi épület is rangos elismerést érdemelt ki

A Fabacsovics házaspár kitalálta és kitartó munkával meg is valósította azt az idén már harmadik alkalommal meghirdetett Az Év Balatoni Háza pályázatot, melynek keretében a Nők a Balatonért Egyesület (NABE), a Balatoni Szövetség (BSZ) és a Miniszterelnökség Építészeti, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkársága fogott össze.

Balra fent a Kedvesnővér ház, lent a balatonboglári ravatalozó, jobbra fent a Castelli-villa, lent a Zsidó Kiválóságok Háza

Cél a minőségi építészet népszerűsítése, megismertetése a tágabb közönséggel, figyelemfelhívás a Balaton környezetében épített példaértékű új, illetve felújított, bővített, átalakított meglevő épületekre. Az Év Balatoni Háza 2020 díjra lakóházzal, középülettel és gazdasági/üdülő épülettel lehetett pályázni. A beérkezett 23 pályamű közül Az Év Balatoni Lakóháza díjat a keszthelyi Castelli-villa, Az Év Balatoni Üdülőépülete címet a füredi Horgász klubház, Az Év Balatoni Középülete díjat pedig a fenékpusztai Kis-Balaton Látogatóközpont érdemelte ki.

A NABE különdíját és a Magyar Építész Kamara különdíját is a balatonboglári ravatalozó, a Magyar Építőművészek Szövetségének különdíját a balatonfüredi Zsidó Kiválóságok Háza, a BSZ különdíját a balatonendrédi Kedvesnővér ház érdemelte ki.

Füleky Zsolt helyettes államtitkár méltatásából idézünk: „A követendő példáknak sokkal jobb és maradandóbb a hatása, mint az elrettentő szabályoknak. A balatoni üdülőövezet nemcsak a 44 tóparti települést jelenti, hanem 180 településből áll. Fontos a progresszív építkezni vágyásban, hogy úgy tudjon végbemenni, ahogy a nyugati országok tavainak környékén: kulturáltan és az értékeket megőrizve. Az üdülőrégióban az építészeknek úgy kell értéket teremteniük, hogy az javára és gazdagodására váljon az itt élőknek és az idelátogatóknak is, jó példát mutatva az egész ország számára.” **OF**

Elhunyt Zoltainé Karkovány Judit

(Pestlőrinc, 1934–Budapest, 2021)

Hosszan betegeskedett, de még legyengült állapotban is, az utolsó – még járványmentes – rendezvényeinken is rész vett. Lett légyen szó a História bemutatójáról vagy éppen a Hanuka-ünnepségről.

A Hiányjel című, valóban hiányt pótló, a balatonfüredi zsidóság legújabb kori történetét feldolgozó művének rövid életrajzából idézek: „Az ELTE Bölcsészettudományi Karán 1956-ban kapott tanári diplomát. Sümegen és Aszódon kezdett tanítani. 1963-tól 1989-es nyugdíjazásáig a budapesti Fazekas Mihány Gimnázium irodalom szakos vezető tanáraként dolgozott. Balatonfüredhez a Fekete család révén kötődik: id. Fekete Márton és Till Teréz dédunokája. A Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület tagja.” Én teszem hozzá: meghatározó és igen jelentős tagja. Tele volt megírandó tervekkel, amíg ereje engedte, kitartóan kutatott, intézkedett, szervezte a következő könyve kiadását.

Drága Judit, nagyon fogsz hiányozni!

Olti Ferenc

Növényritkaságok a háborítatlan sírkertben

A balatonfüredi zsidó temető több szempontból is érdekes hely, azt azonban talán kevesen tudják, hogy számos ritka vagy védett növényfajnak ad otthont. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park munkatársával a virágzás kezdetén jártunk ott.

A kislevelű nöszőfű eddig még nem szerepelt az adatbázisban, ottjártunkkor fedezte fel a füredi zsidó temetőben *Mészáros András,* a Balaton-felvidéki Nemzeti Park természetvédelmi őre, és azonnal nyilvántartásba is vette.

– Ez egy nagyon jó állapotú, déli fekvésű molyhos tölgyes, ahol az eredeti növényzet megmaradt, köszönhetően annak, hogy korábban nem kezelték olyan intenzíven a temetőket, mint napjainkban. Ezzel a régi hangulattal a tölgyes és gyep szépen fennmaradt, aminek következtében rendkívül fajgazdag a fák alatti lágyszárú szint. Több védett növényfaj megtalálható itt, például a gérbics orchidea, a bíboros kosbor, a fehér madársisak vagy a bokros koronafürt, ami a Balaton-felvidék egyik legnagyobb unikális értéke – mutatott rá Mészáros András.

A rendkívül ritka gérbics orchidea a füredi zsidó temetőben jól érzi magát, szereti a meleget, és megtalálhatóak a közelében azok a cserjék és fák, amiknek a gyökerén lévő gombákból él. – A kőrislevelű nagyezerjófű a citrusfélék családjába tartozik. Magyarországon ebből a családból ez az egyedüli őshonos növény. Élénk citromillatot érezhetünk, ha kissé megdörzsöljük a levelét és a szárát, de óvatosan érjünk hozzá, mert az érzékenyebb bőrűeknél esetleg allergiát okozhat – figyelmeztet a természetvédelmi tájőr. Mint megtudtuk: a fehér madársisak szintén erdei fákhoz kötődő orchideafaj, amit általában poszméhek poroznak be. Ez is pluszértéket ad a virággazdag temetőkertnek.

– Évente egyszer érdemes csak kaszálni ezeket a temetőket, régebben ez így is történt. Arra kell vigyázni, nehogy intenzívvé váljon a füredi zsidó temető kezelése. Nyár közepétől évente egy, maximum két kaszálás elegendő – hangzott Mészáros András szakmai véleménye, amit az is alátámaszt, hogy ottjártunkkor a természetvédelmi őr a kislevelű nöszőfű mellett háziberkenye-példányokat is felfedezett. Ezek szintén nagyon értékesek, és a kaszálással sérülhetnek. **Mórocz Anikó**

Keretek között, mégis szabadon

Az idei pedagógusnap alkalmából dr. Hullerné Takács Ilona az Emberi Erőforrások Minisztériumának Elismerő Oklevelét kapta. A Radnóti Miklós Általános Iskola legendás tanárnője a nagy mesélőről, Móricz Zsigmondról elnevezett utcában lakik, a terasza pedig szeretett iskolájával szomszédos.

– Idén pedagógus-pályafutásának 40. évfordulója alkalmából az Elismerő Oklevél mellett Balatonfüred Díszoklevelét vehette át. Ilyen fiatalon kezdte?

– 1981-ben érettségiztem, és abban az évben, augusztus 17-én, neves kollégákkal kezdtem dolgozni a füredi művelődési házban. A régi szabadtéri színpadon nyaranta rengeteg előadást szerveztünk. Mi folyamatosan költöztünk, ennek ellenére nagy élet volt körülöttünk: érdeklődési körnek megfelelően klubja volt például az ifjúságnak, a szocialista brigádoknak, a nőknek és a kertbarátoknak, de nyelvtanfolyamokat is szerveztünk. Szenzációs volt a Birkás Gyula-féle Vasutas Üdülő, és a Kedves Cukrászdában is voltak előadások, irodalmi estek, amihez egy kis fogyasztás is kapcsolódott. Vagy nagyobb fogyasztás, amikor például az előadó után nyolc konyakot kellett kifizetnünk Sarkadi Öcsivel…

– Ez a feladat önnek testhezálló lehetett, miért váltott mégis a pedagógiára?

– Nagyon szeretem az embereket. A bakonyi Cseszneken születtem, nyolcan voltunk testvérek. Kezdettől fogva természetes volt számomra a másokra való odafigyelés, a segítségnyújtás és a hétköznapok megszervezése. Ez a szerep az életem során mindig rám jutott, akárhol tanultam vagy dolgoztam. Tüzes jegyű vagyok, meglehetősen erős akarattal. Szeretem, ha a dolgok pontosan, precízen haladnak egy irányba, és ennek érdekében tudom az embereket, a gyerekeket szervezni, irányítani.

– A gyerekek esetében tehát igaz, hogy rajongani tudnak egy határozott, kereteket adó és azokat betartató pedagógusért?

– Keretek, határok, rend és fegyelem mindenképp kell. Ezek után jönnek a célok, az érdeklődés felkeltése, a motiváció, és nagyon kell a humor. Örök optimistaként és idealistaként folyamatosan csodát várok, persze realistaként tudom, hogy nem mindig fog bekövetkezni. A pesszimista azért nem örülhet annak, hogy igaza van, mert az általában negatív dolgot jelent, az optimistának viszont remek érzés, ha néha bejön a számítása. Ezt a néhát kiszámíthatóvá lehet tenni, meglátva, hogy egy diákból mit lehet kihozni, mert mindegyikben szunnyad valami tehetség.

– A „meglátás” képessége szakmai fortély, vagy inkább személyiségbeli tulajdonság?

– Módszertan nélkül nem megy, mert a pálya elején a felismerés még nem egészen tudatos, de később sincs felfedezés, ha a pedagógus személyisége nem nyitott rá. A hitelesség, a szavahihetőség a döntő, vagyis, hogy a tanár is tudja vállalni a gyengeségeit. Hirdethetném én, hogy ne egyen a gyerek édességet, az alkatom azonnal elárulna. De ha vállalom a gyengémet, akkor a diák is érteni fogja, hogy ő is hibázhat. Az elfogadás az önelfogadással kezdődik, ami után a gyerek is elfogadja önmagát és másokat is.

– A negyvenéves pályafutása alatt változott az elfogadás mértéke?

– A világ mindig is versengő volt, de manapság még inkább az. A gyerekek egy része elkényeztetett lett. A felnövekvő generációk azonnal akarnak mindent, és ha nem kapják meg, akkor uralkodni próbálnak a szülők fölött. Ha a szülő rögtön megad mindent, semmiért nem kell megküzdeni, akkor a gyerek nem tud rájönni a saját gyengeségeire és erősségeire, vagyis torzzá válik a tükre, és egy gyenge, önállótlan felnőtté válhat.

– Sok esetben a szülő sem tanulta meg, hogyan kell szülőnek lennie. Hol bukik el a szülő?

– Már az elején. Tudatosítani kell, elsősorban önmagunk számára, hogy erőfeszítés nélkül nincs eredmény. Egy gyereknek nem az a dolga, hogy csak tanuljon, mivel a szülők sem csak dolgoznak a munkahelyükön, hanem bevásárolnak, mosnak, kertet ápolnak, nagyszülőket gondoznak, esetleg állatot tartanak. Az életnek nem csak a munka a szerves része. A gyerek, ha csak tanul, akkor szétfolyik az ideje, viszont ha reggel tudja, hogy neki aznap legalább öt-hat feladatot meg kell oldania – bevásárlás, könyvtár, segítés a nagyinak, a szobája kitakarítása, virág-locsolás –, akkor rendszerezetté válik az élete. A listát nem a szülőnek kell megírni, hanem legyen természetes a gyereknek, hogy a családi munkamegosztásból kiveszi a részét. Van feladata és felelőssége. Ha eltörte a poharat, akkor vállalja fel, nem probléma, helyre lehet hozni. A gondok a titkokkal, az elhallgatott hazugságokkal kezdődnek: „Nem mondjuk el anyának!”. Óriási felszabadító érzés a bevallás és a megtapasztalása annak, hogy lehet hibázni.

– Biztos milliónyi sztorija van.

– Persze. Az egyik honismereti táborban megfőztük a paprikás krumplit, és egy gyerek rögvest belerúgta a labdát. A felét sikerült megmenteni, és tárcsán gyorsan nekiálltunk még sütni valamit. Vagy amikor Tatán táboroztunk, és egy szurkolói sátorban holland–cseh meccset akartunk megnézni. Ötszáz forintért ígértek virslit és üdítőt, a gyerekek egyik felének arcára holland, a többiekére cseh zászlót festettünk fel. Egyszer csak egy óriási szélviharral érkező zivatar lekapta a sátrat a fejünk felől. Egy parasztház tornáca alá szaladtunk, én kint álltam, hogy lássam a gyerekeket, amikor az egyikőjük csak annyit mondott: Ica néni, ugorjon! Szót fogadtam, és a helyemre lezuhant egy tetőcserép. Rögtönzött nekrológot szavaltak nekem, majd a zivatar után visszamentünk a rögzített sátorba, és kárpótlásul térítésmentesen kaptuk a beígért virslit. Akkor is voltak ilyen vendéglátósok. A lábunk alatt patakként folyt a bokáig érő esővíz, és mindkét szurkolótábor győztesként távozott. Napokig tudnék hasonló történeteket mesélni.

– Hogyan lehet egy tanárnak vicces nekrológot szavalni az esőben anélkül, hogy a diák pimasszá válna?

– A gyerekekkel nem kell haverkodni, vagyis, ha elfelejtette a házi feladatot, akkor nem evidens, hogy péntek délután Messengeren kérdezi meg a tanárától. A humor viszont belefér és nélkülözhetetlen, főként egy nyári táborban. Partnerként kell egymásra tekintenünk, mert a gyerek egy ember. A szülőkkel sem tegezzük egymást, így a gyerek is megtapasztalja a kölcsönös tiszteletet. Sok általános iskolás közösségi médium tagja, holott ez nem történhetne meg, de a szülők nem is tudják, hogy mit csinál a gyerekük. Húsz évvel ezelőtt az egyik gyerek rendszeresen aludt az óráimon. Megtudtam, hogy éjjelente, amíg a szülők alszanak, a nappalijukban lévő számítógépen lóg. Felhívtam a szülőt, nagyon megkértem, hogy ne árulja el a gyereknek, a saját érdekében is, leplezze le ő a ténykedését. A bizalom elvesztése ugyanis egy rendkívül kényes kérdés, mert nem visszaszerezhető. Ha valakinek biztonságot nyújtok, megbízik bennem, esetleg a titkait is elmondja nekem, és én ezzel visszaélek, akkor nemcsak őelőtte vágtam el magamat, hanem az árulásom futótűzként szétterjed.

– Az egyértelmű volt, hogy ön számítógépet kezd használni?

– A gyesről visszatérve, 1992-ben beiratkoztam egy számítógépes tanfolyamra. Száznyolcvanezer forint volt – ami akkor még nagy pénznek számított –, és egész éven át heti 2x2 órát kellett járni. Vásároltunk részletre egy gépet, amit a férjem is használt az írásaihoz, és különböző versenyeken az iskolának is nyertünk számítógépeket. Harmincan használtunk egy gépet a tanáriban, hozzáteszem, sajnos ez ma is így van. A Nemzeti Alaptanterv szerint alsó tagozatban nem lehetne informatikaoktatás – nálunk a Radiban van –, ami azért problémás, mert tízéves koráig azt gondolhatja a gyerek, hogy az okostelefonnal csak játszani lehet.

– A kitüntetésének a laudációjában olvastam, hogy „készen áll az innovációra”.

– Szerintem innovatív az, aki az újításokat kész befogadni, alkalmazni, és másokat is erre ösztönözni. 1988-ban a Radnótiban azt mondták nekem: minden új tanárnak az a feladata, hogy vezesse a városi napközis tábort. Ezt én megtiszteltetésnek fogtam fel, amikor is kiderült, hogy ez augusztusban három hetet jelent, három iskolából 156 gyerekkel, és mindösszesen még két kollégám vett részt a munkában, akikkel nem ismertük egymást. A mai Kisfaludy, korábban szabadstrand mellett volt egy kiváló, fásligetes táborhelyünk homokozóval, hintával, focipályával, kis erdei színpaddal, kerékpárutakkal és faházikóval. Oktatóval úszni tanítottuk a gyerekeket a nádas melletti, elkerített részen, a németek meg azt hitték, hogy gyermekmegőrzők vagyunk, és azonnal berakták volna a gyerekeiket. A százötven gyerekkel se volt sok gondunk, mert sokkal tekintélytisztelőbbek voltak, más volt a családi-társadalmi norma és értékrend. Elfogadott volt, hogy a tanár egy felnőtt, akinek az otthoni szülőhöz hasonlóan szót kell fogadni, ő tud és fog is irányítani.

Emlékszem egy olyan csapatra, akik a szülők félretett pénzéhez hozzáférve, a táborból hazafelé menet egy hét alatt negyvenezer forintot dobáltak bele a félkarú rablóba, úgy, hogy a nyerőgépnek a közelébe se lett volna szabad engedni őket, hiszen csak tízévesek voltak. Kinyomoztam és visszaszereztem a pénzt. Vagy egy szörpöt ivó gyerek szájába méh került, ami megcsípte a torkát, és kiderült, hogy allergiás rá. Szerencsére volt nálam kalciumampulla, a strand egyetlen telefonfülkéjéből tudtam értesíteni a mentőket. Az először megérkező mentő nyolc időssel egy betegszállító volt, akik csak azért álltak meg, mert mosdót kerestek. Kiderült, hogy a megcsípett tanuló egy gyógyszerész hozzátartozója, akit az ismert sebész, dr. Kurys Tivadar egy vénás injekcióval meg tudott menteni. De előfordult epilepsziás roham, vészes kiszáradás vagy lázgörcs is.

– Ezekre a helyzetekre szintén a nagy családból hozott tapasztalatokból jönnek a megoldások?

– Igen, és egy olyan falusi életmódból, ahol a mindennapok munkájából és feladataiból rengeteg tapasztalat gyűlik össze. Ott a szülő feladata volt, hogy a tudását és tapasztalatát átadja az utódainak. Egy mai szülő például nem érzi szükségét, hogy tizennégy éves koráig a lányokat megtanítsa főzni, mert utána kiszakadnak, és nem lesz rá módja. Még úgy sem, hogy manapság menőnek számít a főzés. Szoktam mondani a tanítványaimnak, hogy nagyon jó, ha cukrászok vagy szakácsok lesznek, mert akkor egy órán belül együtt tudunk örülni az eredménynek. Az elkényeztetésből tapasztalat- és gyakorlathiány, tiszteletlenség és a felelősség nem vállalása fakadhat. Sok diák azt sem tudja elmondani, hogy milyen munkát végeznek a szülei. A társadalom és a család munkamegosztásra épül, és a rengeteg értékes ember attól lesz egységes és erős, ha mindenki beépíti saját magát. S attól lesz valaki boldog, eredményes, alkotó ember, ha azt csinálhatja, amihez ért, a tudását pedig átadja.

– A férje művelődéspolitikai szakember. Gyakran beszélnek meg szakmai kérdéseket?

– A férjem eredendően történelem–ének szakos középiskolai tanár, és tanítóképzőt is végzett. Könyvet írt többek között a szülői hivatásról (A szülői hivatás – Hogyan szabaduljunk meg a nevelési csapdahelyzetektől? – Dr. Huller Gyula, 2003). Sokat köszönhetek neki személy szerint, a tapasztalatának és az ötleteinek is. Jól kiegészíti egymást az ő elméleti tudása és az én gyakorlati tapasztalatom, ami immár harmincöt éve szinte mindennapi téma nálunk. Szerinte tízéves korig lehet egy gyermeket az életre nevelni, mert addig rendkívül kíváncsi, formálható, és nem lesz konform. A gyerek szü-

(Folytatás a 8. oldalon.)

(Folytatás a 7. oldalról.)
letésétől fogva utánoz, tehát döntő fontosságú, hogy őszinte, jó példát mutassunk neki.

– Van egy közös lányuk, Zsófi. A másik oldalon állva hogy ment önnek a szülői szerep?

– Igen… akkor még én is fiatal és tapasztalatlan voltam. Márai azt írja valahol, hogy nincs korhoz kötött tapasztalat, amit én azzal egészítenék ki, hogy mindenkinek saját tapasztalatra kell szert tennie, mert a tapasztalatból szerzett

tudást tudjuk csak átadni. Ha a gyerek érzi, hogy szeretik, akkor szárnyakat kap, ha biztatják, akkor repül.

– Az említett elfogadást tehát – tapasztalathiányra hivatkozva – kiterjeszthetjük a szülőre is.

– Pontosan. Nevelés nélkül nincs tanítás, a neveléshez viszont ismernem kell a gyermek körülményeit. Akkor tudom igazán oktatni a tanulót, ha tudom, hogy nevelési, testi-lelki fejlődési szempontból hol tart. Csodabogárnak tartanak, mert a mai napig megyek családlátogatásra, megismerni, honnan, milyen környezetből jön a rám bízott gyermek. A szociokulturális háttérre részben lehet következtetni a gyermek beszédéből, de tapasztalataim szerint manapság egyáltalán nem beszélgetünk sem egymással, sem a gyerekekkel. Világosan látom, hogy a gyerekek alapvető kifejezéseket nem ismernek. Hogyan tanítsak meg nekik történelemóránként 18-20 fogalmat, ha a szövegkörnyezetből sem ismernek ötvenet?

– El sem tudom képzelni, hogy egy ilyen aktivitás után, a teraszról a Radnóti iskolát látva nyugdíjba lehet menni…

– Van egy osztályom, akik szeptembertől lesznek nyolcadikosok, őket végig fogom vinni. Érettségire is szoktam felkészíteni, de a versenyek, a tábori élmények hiányozni fognak. Harminckét honismereti tábort szerveztem, nomád körülmények között Pilismaróton kezdtem Bartók Lászlóné Mártával, nagyszerű, csodálatos évek vannak mögöttem, de van bakancslistám, szeretek olvasni, túrázni, találkozókat szervezni, vannak titkos terveim, úgyhogy nem fogok unatkozni. Élménybiztosnak jelentkeztem például az EKF 2023 programba: rendezvényeket látogatok – ahova egyébként is elmennék –, és élménybeszámolókat, feljegyzéseket írok. Vagyis a pályám népműveléssel kezdődött, és most oda kanyarodok vissza.

Mórocz Anikó

Kellei György

Pokol a paradicsomban

(Részlet az azonos című, az őszi könyvhétre megjelenő regényből)

(Egy évvel a koronavírus-járvány kitörése előtt három nyugdíjas, mindenáron szerelemre vágyó özvegy középiskolai tanárnő Balatonfüredre költözik egy újonnan épült lakóparkba. Férjeik tizenöt éve különös balesetekben hunytak el. A lakópark gondnoka megszállottan kutatja a régi bűnügyeket. Azzal zsarolja a tanárnőket, hogy közrejátszottak a tragédiákban. Mielőtt azonban pénzhez jutna, meggyilkolják a házában. Egy kaposvári válogatott kosárlabdázó fiatalember egy évvel korábban elveszíti súlyos betegségben szenvedő édesanyját, aki furcsa üzenetet hagy rá: Öld meg őket! A fiú kétségek között vergődik, míg ki nem derül a gonosz kérés eredete. Egy hetvenöt éves, Balatonudvariban élő tornatanár hosszú idő után találkozik régi szeretőivel, akik közül ketten gyilkosság áldozatai lesznek. Egy ötvenhat éves, magyar származású nyomdász hazatelepül Svájcból. Célja, hogy leleplezze azokat a nőket, akik öngyilkosságba kergették tizenkilenc éves húgát, egy kislány édesanyját. Egy nap a Balatonfüreden élő Melis Zsolt író és magándetektív rendőr alezredes barátjával civakodva nyomozni kezd. A különböző vallomások és elméletek erdejében sikerül-e megtalálnia az eltűnt keresztes viperát, amely elvezetné a sorozatgyilkoshoz?)

*

A három nyugdíjas, középiskolai tanárnő a kívülállók szemében kicsattanó egészségnek örvendett. Az özvegység sem tette őket kedélybeteggé. Mindhárman ugyanabban az esztendőben vesztették el a férjüket. Noha különböző városokban laktak, havonta egy hétvégét együtt töltöttek. Felváltva látták egymást vendégül a lakásukban; főztek, iszogattak, kártyáztak és az iskolai évekre emlékeztek.

Fiatalon kerültek az intézménybe, ahol más-más tárgyat tanítottak, így elkerülték a tantestületben uralkodó féltékenységet, sőt maguk között kinevették a civakodó kollégákat. Hamarosan életre szóló barátságot kötöttek, de a szövetségüket nem verték nagydobra, nem akarták, hogy pletykáljanak róluk a szakközépiskolában. A három család sem járt össze, legfeljebb rendezvényeken, színházi előadásokon és hangversenyeken futottak össze a házaspárok és a gyerekeik.

A csinos, életvidám hölgyek között két-három év volt a korkülönbség. Egyetértettek mindenben, azonos érdeklődési körük állandó beszédtémát kínált, amikor az iskolai évtizedek alatt, ha csak idejük engedte, elvonultak a városszéli cukrászdába trafikálni. Úgy tűnt, nincs titkuk egymás előtt; minden magánéleti apróságról beszámoltak, még a menzeszük napjairól sem hallgattak. A gyereknevelés is szóba került, és ha egy-két Hubertusz vagy Triplisec után elengedték magukat, férjeik teljesítményét is megvitatták. Csupán egyetlenegy dolgot őriztek meg magukban, és eszükbe sem jutott, hogy ezzel csalafintán átverik egymást. Huncutságuk jóval később komoly fejtörést okozott egykori tanítványuknak, Melis Zsolt írónak, magándetektívnek.

*

A Páholy a paradicsomban feliratú színes szórólapot egy évvel ezelőtt a Székesfehérváron lakó Kecskés Aranka találta meg a levélszekrényében.

Körbetelefonálta a barátnőit. Először a budapesti Molnár Máriát hívta fel.

– Mi van, Arikám? Remélem, nincs valami baj? – kérdezte Mária.

– Jaj, Marcsi, ne légy borúlátó!

– Nem vagyok negatív, de a mi korunkban egyik óráról a másikra bekövetkezhet…

– Fejezd be! – mordult rá Aranka. – Hármunk közül te vagy a legfiatalabb. Ha az öt évvel idősebb Böbe tenne ilyen kijelentéseket, még megértenék, de te a hatvanhat éveddel túlságosan aggodalmaskodsz. Inkább figyelj rám!

– Miről van szó?

– Egy kecsegtető ajánlatról. Balatonfüreden eladó három egymás melletti földszinti lakás. Páholy a paradicsomban – így szól a kezembe került hirdetés.

– Csak nem oda akarsz költözni?! – kérdezte Mária fancsali ábrázattal.

– Undok a hangod! Különben miért ne költöznék? Egy családi házzal mindig sok a gond. A fiamék nem állnak vigyázzban, hogy lessék az óhajaimat. Igaz, csicseregnek a madarak, virul a kertem, idesüt a nap a teraszra, de le kell nyírni a füvet, öntözni kell a bokrokat, virágokat. Ez már sok nekem. Szívesen beköltöznék egy szuper kényelmet nyújtó lakásba. A lakásokhoz garázsok tartoznak, és jakuzzi is üzemel. Kedvemre lubickolhatnék. Böbével együtt odaköltözhetnétek.

– Már mindketten eladtuk a kocsinkat.

– Nem kötelező megvenni a garázst. És nem kéne havonta utazgatnunk egymáshoz. Ki tudja, hogy milyen telek várnak ránk, akadozhat a közlekedés.

– Nekem nincsen pénzem méregdrága lakásra – tiltakozott Mária. – Mennyiért adják négyzetméterét?

– Na, látod, ezt nem tudom. Van egy mobilszám, azon lehet érdeklődni. Ősszel adják át az ingatlanokat. Gondold át a lehetőséget!

– Böbével már beszéltél?

– Még nem. Ezután hívom fel.

– Biztosan kérnek foglalót – mondta Mária.

– Valószínűleg. Nagyjából tisztában vagyok az anyagi kondícióinkkal. Akár holnap leszurkolhatnánk a kialkudott összeget.

– Nagyon bezsongtál, Ari. Mi a vonzó Füredben? Úgy hallottam, hogy minden talpalatnyi területet beépítettek. Nyáron őrült nagy a zsúfoltság.

– Na és? Eszemben sincs bóklászni a tömegben. Kávézunk, zsugázunk az erkélyen, és ha kedvünk tartja, megmártózunk a medencében. Esténként meg a kocsimmal kimegyünk úszni a gödrösi szabadstrandra.

– Tihanyról van szó, ugye? – kérdezte Mária. – Lehet, mire odajutunk, az is fizetős lesz.

– Esténként nem szoktak belépőjegyet kérni. Két éve Csopakon vígan besétáltunk a strandra.

– Azóta változtak az idők.

– Semmi értelme előre nyavalyogni.

Kis időre elhallgattak. Aranka türelmetlenkedett.

– Mit szólsz az ötletemhez? – tette fel a kérdést.

– Átgondolom – válaszolta Mária. – Böbe véleménye is fontos. Ő a korelnök.

– Ismersz eléggé. Matematikus létemre szeretem a csűrést-csavarást.

– Folyton lenézted a kémiát és a biológiát. A humán tárgyakat pedig semmibe vetted.

– Ez nem igaz! – tiltakozott Aranka. – Az olvasmányaim megválasztásánál Böbe javaslataira támaszkodtam. Olykor persze ráfizettem. Azt meg jól tudod, hogy nem bírtam a vegyszerek szagát. A laborotok bűzlött tőlük. Iszony fogott el, ha a közelébe mentem. Szerencsére a fizikaszertár az épület másik oldalán volt. De ezen most ne nyissunk vitát! A különbözőségek ellenére barátnők lettünk, és azok maradtunk mindmáig.

– Akkor sem szóródunk szét, ha nem követünk a paradicsomba?

– Gúnyolódsz, Marcsi? Nem sorolom fel tételesen a lakásváltoztatás előnyeit. Nekem kedveznek a feltételek, és Böbe sem fog akadékoskodni.

– Biztos vagy ebben?

– Nyolcvan százalékban igen – felelte Aranka.

Molnár Mária kis idő múlva szólalt meg.

– Nem tagadom, jó lenne egymás szomszédságában megöregedni. Ez az egyetlen érv, ami megfontolásra késztet. Meg a Bakony közelsége. Tavasszal és ősszel nagyokat túrázhatunk. Ha beszéltél Böbével, hívjál fel újra! Kíváncsi vagyok a reagálására.

*

A bencés apátság temploma zsúfolásig megtelt ezen az augusztusi estén. Az orgonahangverseny után percekig tartó vastaps fogadta a művész játékát.

A kitóduló közönség egy része jobbra, a panorámát kínáló sétány felé indult el, mások a szemben levő kőlépcsőt választották.

Az özvegyek is erre mentek, elvegyültek a tömegben. A lejáratot jobbról kőlapokkal kirakott árok határolta. A lépcsőfokokat sík felületű pihenők szakították meg. Molnár Mária az elsőnél érezte a hátulról érkező lökést. Mintha egy mozdony ütközői csapódtak volna a jobb lábának. Vagy csak képzelődik, gondolta egy pillanatra. A zúgó orgona kavargott a fejében. Látomásai támadtak… Amikor elveszette az egyensúlyát és megtántorodott, egy férfi el akarta kapni, de a karja kicsúszott a kezei közül. Mária nagy erővel vágódott az árok meredek falához, és rögtön szétrepedt a koponyája.

A sikoltozásban, lökdösődésben a halott tanárnő a lendülettől lefelé gurult, akik igyekeztek kitérni előle, akaratlanul is belebotlottak a tehetetlen testbe.

Aranka és Erzsébet odarohant.

– Te jó ég! – szörnyülködtek.

– Láttam, hogy megbicsaklott a bokája az egyenetlen köveken – mondta egy fiatal nő. – Ivott a hölgy?

– Egy deci bort – felelte önkéntelenül Aranka.

– Marcsi… Marcsikám… úgy végezted, mint a Gábor – szipogott Erzsébet. – Hogyan élünk tovább nélküled?

Megjelent egy közterület-felügyelő férfi.

– Riasztottam a mentőket és a rendőrséget – közölte fontoskodva.

– A mentőknek itt már nem lesz dolguk – jegyezte meg valaki a holttest körül ácsorgók közül.

– Akik látták a balesetet, maradjanak – kérte a közterület-felügyelő.

Egy idősebb házaspár, három középkorú férfi és a fiatal hölgy türelmesen várakozott. Fél órán belül rendőrök, majd valamivel később fehér kezeslábast viselő helyszínelők lepték el a lépcsőt.

Az apátság toronyórája tizenegyet ütött. Az égbolton sütött a hold, fénylettek a csillagok. A végtelen kozmosz tudomást sem vett arról, hogy meghalt egy ember a Földön.

*

Csütörtök délután lassan teltek az órák. Arankával fél háromkor kiültünk az erkélyre sakkozni. A tanárnőm fiatalon élvonalbeli egyesület játékosa volt, regionális versenyeket nyert. Feszülten rakosgattuk a bábukat, hibáztunk mind a ketten, szaporodtak a leütött figurák.

Vártuk a két kocsiból álló, Füredről induló piros szerelvényt. Doroginé azt javasolta Szarkának, hogy a vonatból lője le az özvegyet, a még élő Gráciát. Úgy gondoltam, hogy a füredi váróteremben várakozó hátizsákos alak ugyanezt a módszert választotta. És ez óriási butaság tőle! A Lanosszal idehozták, és a kocsi az arácsi üzletház parkolójában vár rá, hogy leszállás után elrobogjanak vele. Az ismerős Lanos volt a második hiba, amit elkövettek.

Nemes alezredes és a hadnagynő megszervezte a feltételezett gyilkos elfogását. Füreden egy „szerelmespár” várta, hogy felszálljon a vonatra. A civil ruhás őrmester lány követte volna. Az arácsi állomást és környékét ellepték a fegyveres nyomozók. A parancs úgy szólt, ha elindul a vonat, felhívnak bennünket, hogy készüljünk fel a szerelvényből leadott lövésre. Amint meglátom a fegyver csövét, földre rántom Arankát. Vékony zsinórt kötöttem a lábára. Az erkély járólapjaira felfújt gumimatracot fektettünk. Kétszer elpróbáltuk a mozdulatot.

Már a második játszmát kezdtük el, de még semmi sem történt. A 71-es főútról behallatszott a nyárutói forgalom zaja.

A lakópark udvarán mentőautó állt készenlétben. Személyzete türelmetlenkedett.

Rövidesen meghallottuk a motorvonat kattogását, de a figyelmeztető telefonhívás elmaradt. A szerelvény lassan begördült az arácsi megállóba anélkül, hogy leadtak volna róla egyetlenegy lövést is.

Tibor azonnal rám telefonált. Dühöngött. Letorkolt.

– Senki sem lövöldözött, senki sem szállt le hátizsákkal, és Lanos sem várakozik a parkolóban! Nem volt időm válaszolni, mert az utcán, az erkéllyel szemben lefékezett egy motorkerékpáros, és rálőtt Arankára, aztán gázt adott, és bőgő motorral elszáguldott. Aranka bal vállát szakította át a lövedék, kitörte a nappali ablaküvegét és elrepült a rendőrségi fotós mellett, aki bekapcsolt kamerával várt az akcióra. A mentők berohantak a lakásba, és felsüvített a közelben levő járőrkocsi szirénája is.

Éjfélig keresték a motorost, de hiába cirkáltak a városi rendőrkapitányság autói, nem akadtak a nyomára. A tihanyi révet is lezárták, de az sem vezetett eredményre.

Aranka lakásában ücsörögtem Kovács Kingával, aki a mobilján fogadta a jelentéseket. Vegyes érzelmekkel vizslatott, nem tudtam eldönteni, hogy megvetést vagy részvétet sugároz-e a tekintete.

– Egy életre elkaszáltad magad az alezredes haverodnál – mondta leszegett fejjel.

Ekkor megmondtam neki a valószínűsíthető gyilkos nevét és lakhelyét.

– Ha tévedek, feszítsetek keresztre.

Kivételesen nem vetettem gáncsot önmagamnak.

Könyv, bor és jazz – receptre felírva

Az idei Könyv-Bor-Jazz Fesztivál a Parker Jazz Clubba érkező Juhász Gábor Trió koncertjével kezdődött. A koncertet megelőző beszélgetés vendége dr. Szántó Tamás radiológus főorvos, a Hamvas Béla Asztaltársaság elnöke volt, aki feleségével együtt régi barátja Juhász Gábornak.

– Sosem akartam igazán orvos lenni, bölcsészkarra készültem, ennek ellenére nem bántam meg, hogy az orvosi egyetemre kerültem, és megőriztem a hivatásomat – mondta *Szántó* doktor. – Bár én magam nem játszom hangszeren, de mindenféle zenét nagyon szeretek. Még gimnazista koromban vettem meg Szabados György első albumát, az Esküvőt, ami népzene, free jazz és Bartók is egyben – emlékezett vissza Szántó Tamás, aki felidézte *Juhász Gáborhoz* fűződő barátsága kezdetét.

– Pécsi egyetemistaként ismertem meg az akkor még kamaszkorú Gábort. Az ő zenéje számomra rokonságot mutat több muzsikustársának a zenéjével, akik pedig köthetőek az általam alapított Hamvas Béla Asztaltársaság szellemiségéhez.

Szántó Tamás azt is hozzátette, hogy a világot átszövő szentséghez hozzátartozik a könyv, a bor és a jazz is, és a gyógyításban is látja ennek a hármas egységnek a szerepét. – Az ember test és lélek, s ahhoz, hogy a lélek jól érezze magát, ahhoz a testi jólét is hozzájárul. Ily módon a gyógyítás is az ember egységének a megőrzését jelenti. A könyvet, a bort és a jazzt olyan receptre írnám fel, amin nagyon komoly tb-támogatás lenne, és recept nélkül is kiváltható. 1985-ben végeztem a pécsi egyetemen, és a diplomadolgozatom címe ez volt: A test problémamegoldása a filozófiában, és ezek hatása a gyógyításra. A betegségek oka jelentős mértékben pszichés, ezért a gyógyításban is jelentős pszichés komponensnek kellene helyet kapni – véli a főorvos.

A beszélgetést követően a Juhász Gábor Trió játszott. Juhász Gábor gitáros és zeneszerző nemzedékének egyik legkiemelkedőbb alakja, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem jazz tanszékén tanít gitárt. A Gramofon- és Artisjus-díjas művész *Kovács Zoltán* bőgős és *Jeszenszky György* dobos társaságában érkezett Balatonfüredre, koncertjükön a tavaly megjelent zenei anyagukból válogattak.

A *Szakáll Norbert* nevével fémjelzett füredi jazzklub júliusi vendége *Oláh Kálmán* zongorista lesz, aki az Oláh Kálmán Quartett-tel érkezik 22-én. A klub terveiben továbbra is az szerepel, hogy havonta a magyar jazz egy meghatározó zenészét vagy formációját hozzák el a városba, és maradnak a zene előtti beszélgetések is. Szeptembertől decemberig további hat koncertet ígérnek, aminek a helyszíne a Kisfaludy Galéria lesz.

MA

Mutasd a kerítésed, megmondom, ki vagy!

A balatoni régió eltűnőfélben lévő, érdekes kerítéseit mutatja be az Európa Kulturális Fővárosa program legújabb projektje. Formákon túl címmel olyan területeket tárnak a nyilvánosság elé, amelyek csak lazán kapcsolódnak a klasszikus kultúrához, de mégis annak szerves részét képezik. A sorozat első része a '60-as, '70-es években épült nyaralók kerítésein, kapuin keresztül az építészet területére kalauzol.

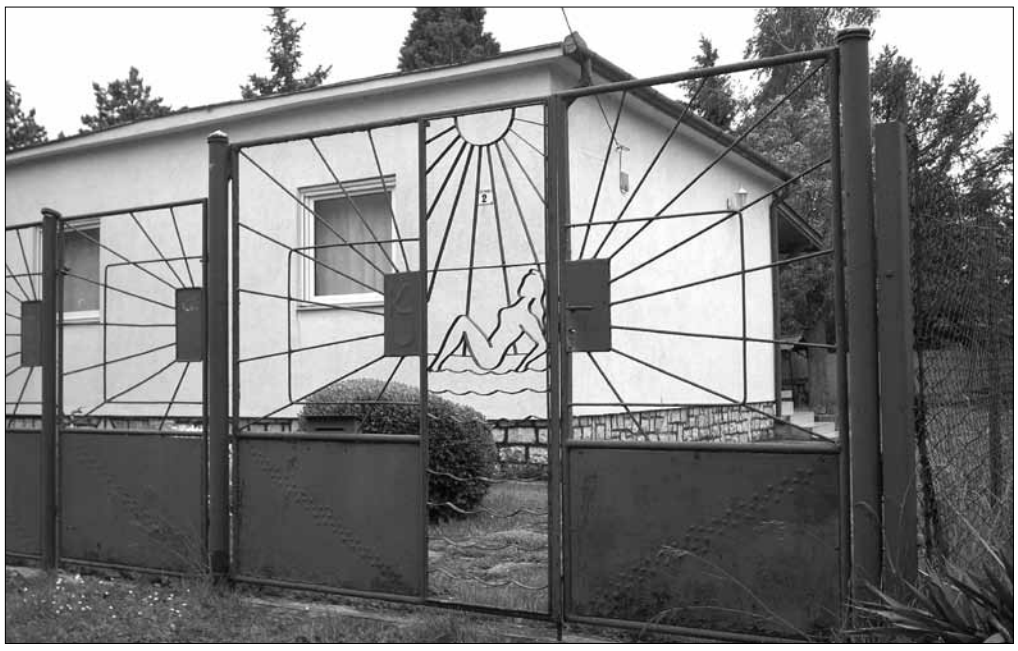

Bizonyos tárgyak képesek egész életvilágok megidézésére. Így van ez a balatoni nyaralókerítések és -kapuk esetében is. Játékos formáikkal, remekül eltalált színeikkel a felhőtlen nyarakat juttatják eszünkbe, ám ennél többről is mesélnek. – Utalnak arra a kettősségre, arra a társadalmi miliőre, ami a Balaton térségét jellemzi – állítja *Törő Balázs,* a Laczkó Dezső Múzeum néprajzkutatója, a projekt ötletgazdája. – Helyiek és nyaralók itt évszázadok óta együtt élnek, és az ő kölcsönhatásaik a Balaton képét is formálják. A kerítések is ilyen kölcsönhatásból alakulnak ki, meghatározva a falu és az üdülőtelepek képét, s mesélnek a tájhasználatról is. Emellett jól tükrözik a helyi kapcsolatokat: helyben élő ezermesterek, lakatosok a füredi hajógyárban vagy a fűzfői Nitrokémiában a korszaknak megfelelő megélhetési mód keretében, fusizással készítették őket.

Ha a kerítések mögé nézünk, felvillan a hatvanas-hetvenes évek társadalmi miliője, amiben megszülettek. Az ekkor létrejövő nyaralótelepek hangulatához a telkeket elválasztó kerítések éppúgy hozzátartoznak, mint a lapos tetős nyaralóépületek, vagy éppen a falnak támasztott kempingbiciklik. A kerítések és kapuk légies vonalaikkal jelképesek; nem az elzárkózás, bezárkózás, hanem az összetett társadalmi kapcsolatok szimbólumai.

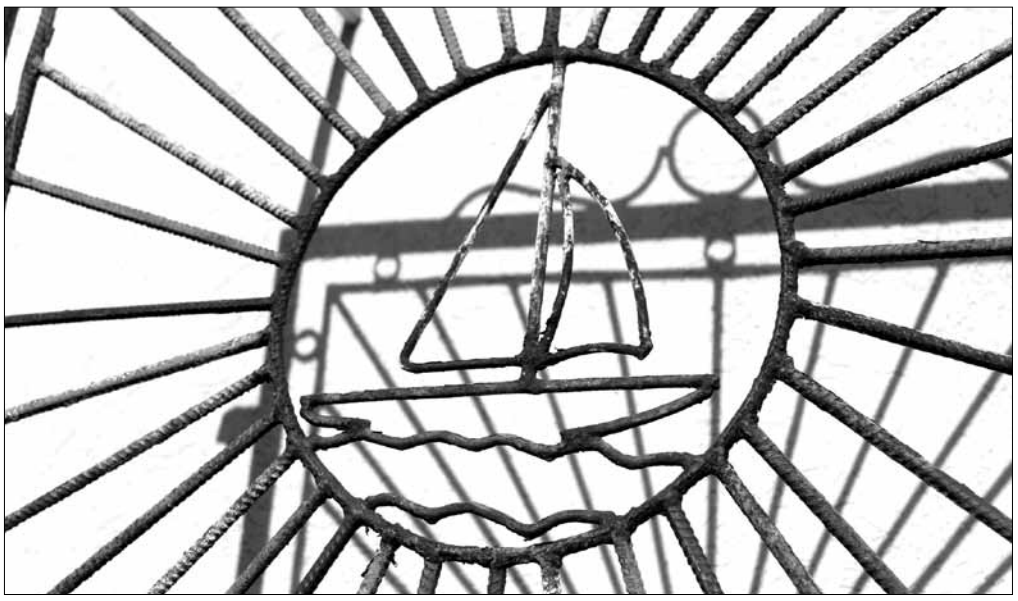

– Mindenkinek a gondtalan nyarakat juttatják eszébe. Ezek nem kétméteres kőfalak. Átvitt értelemben is mögéjük lehet látni, megmutatva azt a miliőt, amit ugyan nem érdemes túlidealizálni, de napjaink nyaralókultúrájával szöges ellentétben egy jól működő közösségre engednek következtetni. Persze ez is változik, ahogy a nyaralótelepek tulajdonosi jellemzői is megváltoznak, s eltűnnek a korábbi korszakok kerítései.

A Formákon túl *Varga Marietta* és *Schmal Fülöp* fotográfusok sorozatával indult, de a helyi lakosok, nyaralótulajdonosok és kirándulók csatlakozását is várják a programhoz, az általuk kedvelt kerítésről készített fotó, és ha van, akkor a hozzá tartozó történet beküldésével. A képeket és a történeteket a formakontul@veszprembalaton2023.hu címre, valamint a projekt Facebook- és Instagram-oldalára lehet elküldeni. A beérkezett fotókból kiállítást rendeznek, építészek, dizájnerek és néprajzos bevonásával pedig egy szakmai kerekasztal-beszélgetést is terveznek a szervezők.

Mórocz Anikó

Negyven nevező, több száz tétel a borversenyen

Balatonfüred várossá nyilvánításának 50. évfordulója mellett a szőlész-borász szakma is jubilál 2021-ben, hiszen idén rendezték meg a Balatonfüred-szőlősi Hegyközség szervezésében a 30. Balatonfüredi Városi Borversenyt, hagyományosan az Annabella Hotelben.

Mészár Alíz, dr. Bóka István, Kálmán József, Pálffy Károlyné és Baloghné Király Mónika az ünnepélyes díjkiosztó alkalmával

A gazdák kiemelkedően fontosnak tartják boraik megmértettetését ezen a versenyen, mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy közülük negyvenen összesen 343 mintát neveztek be a mustrára. Egyrészt a környékbeli termelők egymás közti versenye hajtja a nevezőket, másrészt ez az előkvalifikációja a Balatonfüredi Borhetekre való kitelepülésnek.

A verseny kapcsán országos hírű eseményről beszélhetünk, amit minden évben a szőlész-borász szakma legelismertebb oktatói, tudományos munkáikról méltán híres egyetemi munkatársak szakmai irányításával rendeznek meg. Idén is két nap alatt kóstolta, értékelte a borokat a hétfős bírálóbizottság, a szakmai és a társadalmi zsűri.

Az eredményhirdetésnek a balatonfüredi Annabella Hotel adott otthont. Színvonalas, regisztrációhoz kötött, programokkal egybekötött gálavacsora keretén belül hirdették ki az eredményeket, amelynek koronájaként megválasztották Az Év Bortermelője Balatonfüreden 2021 megtisztelő cím birtokosát. A díjat *Kálmán József,* a Pécselyen gazdálkodó borász vehette át, akinek egy 2020-as évjáratú pécselyi olaszrizlingje érte el a legtöbb pontot. Ezzel a címmel elnyerte azt a lehetőséget, hogy az augusztusban megrendezendő Balatonfüredi Borhetek első borsátrában értékesítheti, népszerűsítheti a borait. Ezenfelül számos bronzérmet, 76 arany és 10 nagyarany oklevelet adtak át a gazdáknak az idei díjkiosztón.

BFN

Klassz a pARTon! ingyenes koncertekkel

A Cimbora Alapítvány július 11. és augusztus 13. között hetedik alkalommal rendezi meg a Klassz a pARTon! fesztivált, amit 2015-ben Érdi Tamás Liszt Ferenc-díjas zongoraművész alapított.

A Klassz a pARTon lényege, hogy kivigyük a klasszikus zenét a koncerttermekből, a fesztivál keretében neves előadók és fiatal tehetségek jelennek meg szabadtéri színpadokon, parkokban, templomokban, kastélyokban, szalonokban vagy éppen strandokon, ahol bárki az ingyenes koncertek hallgatója lehet, legyen az egy éppen arra sétáló nyaraló vagy egy vájtfülű rajongó.

Minden évben keressük lehetőséget a fesztivál helyszíneinek bővítésére, korábban Budapesten, Esztergomban, Kápolnásnyéken, Fertődön is voltak már programjaink, de elsősorban a Balaton északi parti településein találkozhatnak koncertjeinkkel. Tavaly első alkalommal a tatai Öreg-tónál is megrendeztük a fesztivált, ebben az évben a Balaton déli partján – Siófokon, Zamárdiban és Balatonszárszón – is szeretnénk hangsúlyosabban megjelenni.

Bár a korábbi években is volt néhány programunk a déli parton, de most azért különösen fontosak számunkra ezek a koncertek, mert két nagyszerű művész, Fischer Annie és az öt éve elhunyt Kocsis Zoltán emlékét szeretnénk felidézni a fesztiválon – mondta *Érdi Márta,* a programsorozat ötletgazdája és szervezője.

Idén 14 település 21 helyszínén lesznek a koncertek. Környékünkön és Balatonfüreden:

2021. JÚLIUS 17. (SZOMBAT), 20 ÓRA, VÁSZOLY, VÍZI SZÍNPAD
Four Bones Quartet

2021. JÚLIUS 20. (KEDD), 20 ÓRA, DÖRGICSE, LANDHAUS DÖRGICSE
Érdi Tamás zongoraművész

2021. JÚLIUS 21. (SZERDA), 20 ÓRA, DÖRGICSE, LANDHAUS DÖRGICSE
Balog Alexandra, Berecz Mihály zongoraművészek

2021. JÚLIUS 22. (CSÜTÖRTÖK), 20 ÓRA, DÖRGICSE, LANDHAUS DÖRGICSE
Oláh Vilmos hegedűművész, Neul-Bit Ha zongoraművész

2021. JÚLIUS 27. (KEDD), 20.30, TIHANY, APÁTSÁGI TEMPLOM
Virágh András Gábor orgonaművész

2021. JÚLIUS 27. (KEDD), 20 ÓRA, BALATONFÜRED, GYÓGY TÉR
Érdi Tamás zongoraművész, Csővári Csilla operaénekes, Grazioso Kamarazenekar, Káli Gábor karmester

2021. JÚLIUS 28. (SZERDA), 20.30, TIHANY, APÁTSÁGI TEMPLOM
Ars Longa Kamaraegyüttes, közreműködik Dinyés Soma csembalóművész, Szili Gabriella szoprán

2021. JÚLIUS 29. (CSÜTÖRTÖK), 20.30, TIHANY, APÁTSÁGI TEMPLOM
Győri Noémi, Madaras Gergely fuvolaművészek

2021. AUGUSZTUS 2. (HÉTFŐ), 20 ÓRA, BALATONFÜRED, KISFALUDY SZÍNPAD
Anima Musicae Kamarazenekar, Korcsolán Orsolya hegedűművész

2021. AUGUSZTUS 3. (KEDD), 20 ÓRA, BALATONFÜRED, KISFALUDY SZÍNPAD
Szeged Trombone Ensemble

2021. AUGUSZTUS 4. (SZERDA), 20 ÓRA, BALATONFÜRED, KISFALUDY SZÍNPAD
Pusker Júlia hegedűművész, Budapesti Vonósok

2021. AUGUSZTUS 5. (CSÜTÖRTÖK), 20 ÓRA, BALATONFÜRED, KISFALUDY SZÍNPAD
Operastandup – FareMido Operatársulat

15 ÓRA
A Rézerdő lakói – A Brass in the Five és Méhes Csaba pantomimművész

17 ÓRA
Legyél a Cimboránk! A Cimbora Együttes interaktív versműsora

18 ÓRA
Vendégségben a Mozart családnál – családi koncert történelmi időutazással, Közreműködik: Váray-Major Zsófia, Váray Domonkos (9 éves), Kádár Viktória (12 éves), valamint az Anima Musicae Kamarazenekar tagjai: Borsos Kata, G. Horváth László, Kiss Enikő, Kónya Attila, Váray Péter

A Veszprém–Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program támogatásának elnyerése esetén az alábbi családi rendezvényeket valósítjuk meg:

2021. JÚLIUS 17. (SZOMBAT), VÁSZOLY, VÍZI SZÍNPAD

15–19 ÓRA
Interaktív zenei játékok, Papírszínház, Asztali játékok, Zenei kalandtúra

16 ÓRA
Gulliver utazásai – Danny Bain zenés előadása

17 ÓRA
Szeánsz a pARTon – Lakatos György fagottművész és az Intermezzo fagottkvartett beavató koncertje

18 ÓRA
Klassz a pARTon a tánc jegyében – Gárdonyi Zoltán Ifjúsági Kamarazenekar

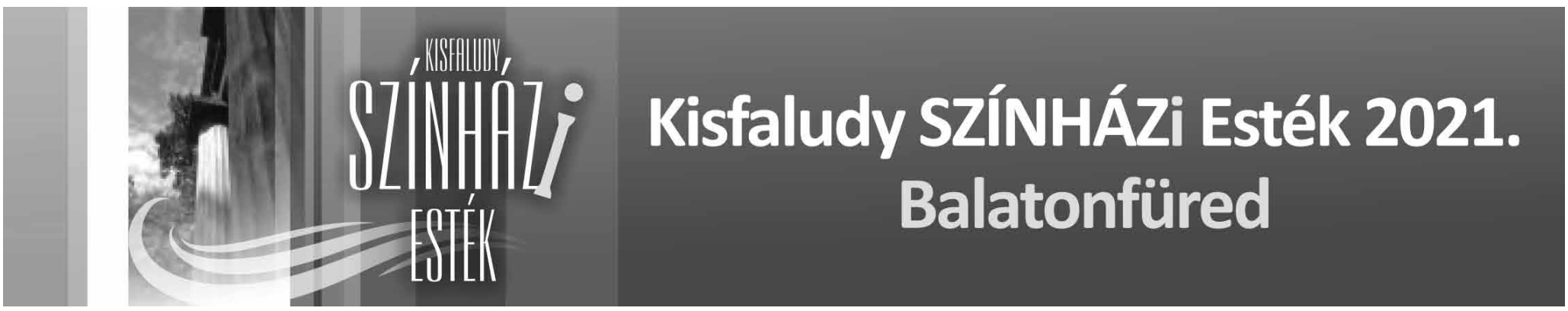

JÚLIUS 16., PÉNTEK, 20.30

Love Letters – Orlai Produkció

Anna Grand Hotel Díszterem

Romantikus levelezés két részben

Andy tízévesen írja meg első levelét egy copfos kislánynak, a kamasz Melissa mindenét odaadná Andyért. A sors elszakítja egymástól a két fiatalt, szerelmük levelekben lángol fel ismét, szakad meg, majd éled újjá. A négy évtizeden át írt sorok között két teljesen különböző egyéniség rajzolódik ki. Vajon beteljesülhet valaha ez a szerelem?

A Love Letters című kétszemélyes színdarab az amerikai szerző egyik leggyakrabban játszott műve, amely mosolyogtató és könnyfakasztó jeleneteivel a világ számos színházában aratott már hatalmas sikert.

Az előadás a szerző engedélyével és Hofra Kft. közvetítésével jött létre.

Szereplők: Hernádi Judit, Gálffi László
Író: A. R. Gurney
Fordító: Vámos Miklós
Rendező: Mácsai Pál
Jegyár: 2500 Ft/fő, nyugdíjas/diák: 2000 Ft/fő

JÚLIUS 18., VASÁRNAP, 16.00

Thuróczy Katalin–Arany Tamás: Keszekusza varázspálcája

Balaton Szabadidő- és Konferencia-központ, szabadtéri színpad

Zenés, interaktív ökomesejáték – hirdeti a darab műfaját a szerző. A meghatározás első két szavával nincs is semmi gond. A meglepő szófordulat az ökomesejáték, melyre a rendezői koncepció épül, innen kell elindulnunk, hogy az előadás lényegét megértsük. A két főszereplő kivételével valamennyi alak több szerepet játszik, mint ahogy a gyerekek is aktív szereplőivé válnak az előadásnak sorsolás, jelentkezés útján, könnyen megjegyezhető, pár szavas szerepekkel. Közben a darab történetén végighaladva minden alkalommal vigyázniuk kell, hogy részvételük, játékuk, döntéseik ne mondjanak ellent a természet törvényeinek, különben „nem érkezik meg a tavasz", s felborul a természet rendje. Tekintettel kell legyenek a környezet megóvására, az igazság megőrzésére és a becsületességre egyaránt. Ha valahol vétenek, akkor egy kijelző máris megmutatja, hogy kezd felborulni a természet rendje, a felnőtt szereplők pedig azonnal visszaterelik kérdéseikkel, tanácsaikkal őket a helyes útra.

Szereplők:
Keszekusza: Várfi Sándor
Teszetosza: Arany Tamás
Pillangó: Bednai Natália
Katicabogár: Hűvösvölgyi Ildikó/Szilvási Judit
Hangya, Százlábú: Hompok Tamás/Kósa Dénes
Rendezte: Gellért Péter
Író: Thuróczy Katalin
Zeneszerző: Arany Tamás
Jelmez: Kiszely Melinda
Jegyár: 1000 Ft/fő, családi (4 főre): 3500 Ft

JÚLIUS 19., HÉTFŐ, 20.00

Horgas Eszter születésnapi koncertje

Anna Grand Hotel

Simply the best. Közreműködik: Falusi Mariann és a ClassJazz Band
Jegyár: 2000 Ft/fő, nyugdíjas/diák: 1500 Ft/fő

JÚLIUS 23., PÉNTEK, 20.00

Dés László-koncert – Legyen úgy!

Gyógy tér

Vendég: Básti Juli, Nagy Ervin
Jegyár: VIP-szektor: 6500 Ft/fő, I. szektor: 6000 Ft/fő, II. szektor: 5800 Ft/fő, III. szektor: 4800 Ft/fő, IV. szektor: 3500 Ft/fő

AUGUSZTUS 15., VASÁRNAP, 21.00

Bess Wohl: Válaszfalak – Orlai Produkció

Balaton Szabadidő- és Konferencia-központ, szabadtéri színpad

Megnyugtató, ha az ember szülei évtizedek után is békében, szeretetben élnek együtt. Szinte egyszerre lélegeznek, ismerik egymás minden mozdulatát, fel vannak készülve minden sóhajra, horkolásra, tüsszentésre. Most új otthonban kezdenek új életet, hiszen a gyerekek felnőttek, élik a saját életüket. Vagy ez mégsem ilyen gömbölyű? Lehet, hogy ők is ugyanolyanok, mint bárki? Tele beteljesítetlen tervekkel, viszonzatlan érzésekkel, eltitkolt frusztrációkkal? A mama bedobja a bombát. Kezdődhet a romeltakarítás.

Besss Wohl friss darabja megértéssel és humorral beszél a szeretet vad, kiszámíthatatlan és sosem múló természetéről. A színdarabot Magyarországon a Theatrum Mundi Színházi és Irodalmi Ügynökség képviseli.

Szereplők: Kern András, Hernádi Judit, Pataki Ferenc, Nagy Dániel Viktor, Grisnik Petra, Rohonyi Barnabás, Peremartoni Krisztina.
Író: Bess Wohl
Fordító, dramaturg: Zöldi Gergely
Díszlettervező: Cziegler Balázs
Jelmeztervező: Füzér Anni
A rendező munkatársa: Skrabán Judit
Rendező: Szabó Máté
Producer: Orlai Tibor
Jegyár: 2500 Ft/fő, nyugdíjas/diák: 2000Ft/fő

AUGUSZTUS 19., CSÜTÖRTÖK, 20.00

Zorán-turné 2021

Gyógy tér

Horváth Kornél, Sipeki Zoltán, Lattmann Béla, Kovács Péter Kovax, Gyenge Lajos, Csányi István, Óvári Éva, Kabelács Rita, Péter Barbara
Jegyár: VIP-szektor: 6500 Ft/fő, I. szektor: 6000 Ft/fő, II. szektor: 5800 Ft/fő, III. szektor: 4800 Ft/fő, IV. szektor: 3500 Ft/fő.

Jegyek válthatók a kisfaludyszinhaz.hu és jegy.hu oldalakon, valamint a Vaszary Galériában, a Tourinform-irodában és előadás előtt a helyszíneken.
Információ:
kultura.balatonfured.hu,
+36(87)950-876,
info@furedkult.hu,
kisfaludyszinhaz.hu,
+36(30)305-1606, jegy.hu
A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!
A jelenleg érvényben lévő kormányrendeletek alapján a közművelődési intézményekbe, kiállítóterekbe, színházi előadásokra, koncertekre történő belépéshez védettségi igazolvány felmutatása szükséges.
Kérjük a járványügyi szabályok betartását!

Látványos fázisban a sportcsarnok építése

A füredi teniszező-társadalom érdeklődéssel figyeli, hogyan halad az építkezés, mikorra vehető birtokba a fedett csarnok, ahol a tervek szerint sok közösségi tér is várni fogja a játékosokat és mindenki mást is, aki itt szeretne pihenni, beszélgetni, enni-inni, ejtőzni, meccseket nézni.

A csarnok szerkezetét előregyártott elemekből rakják össze, a szó szoros értelmében, szinte mint a Legót. Helyben kialakított betonfészkekbe állították be az előregyártott tartóoszlopokat, majd június első hetében zajlott a szerkezetépítés legkritikusabb fázisa: a 40 méter hosszúságú, egyenként 38 tonna súlyú, szintén előregyártott födémgerendák beemelése. Egy hatalmas autódaru, melynek ellensúlya 200 tonna, emelte le a trélerről az elemet, amit a függőleges tartókba két oldalon milliméter pontossággal kellett beilleszteni. Lélegzetvisszafojtva néztem, ahogy ezek a hatalmas gépek úgy emelik és igazítják a betonmonstrumot, mintha könnyű pálcika lenne. És ezt húszszor ismételték az összeszokott csapatok tagjai.

Az elemek helyszínre szállítása is logisztikai bravúr volt; 40 méteres közúti „vonattal" kanyarokban, körforgalmakon áthajtani igen kifinomult tervezést és kivitelezést igényelt. A szállítótréler még összecsukott állapotában is egy nagyon hosszú jármű, hát még megpakolva.

Kezdődik a szerkezet „felöltöztetése", reméljük, a 2022-es téli szezonban már használatba is vehetjük Füred újabb büszkeségét. ***Olti Ferenc***

Balaton Szabadidő és Konferencia Központ Sportprogram

8230 Balatonfüred, Horváth Mihály u. Tel.: +36(87)480-196. Fax: +36(87)482-193
e-m@il: balatonkonferencia@t-online.hu
honlap: http://www.balatonkozpont.hu/

Július 8–12.
Hungarian Salsa Festival
információk: www.hssf.eu oldalon

Július 15., 21.00
Tankcsapda – Liliput Hollywood-turné 2021
jegyár elővételben: 4900 Ft
jegyvásárlás: www.tixa.hu, balatonfüredi Tourinform-iroda, helyszínen

Július 16., 20.00
Hair – musical (a Pannon Várszínház előadása)
jegyár: 4900 Ft
jegyvásárlás: pannonvarszinhaz.jegy.hu, balatonfüredi Tourinform-iroda

Július 17., 10.00
Tompeti és Barátai-koncert
jegyár: 2500 Ft, kortól függetlenül
jegyértékesítés: helyszínen, www.tixa.hu, balatonfüredi és alsóörsi Tourinform

Július 17., 20.00
Dolhai Attila–Janza Kata musicalkoncertje
jegyár: 5900 Ft
jegyértékesítés: helyszínen, www.jegy.hu, balatonfüredi és alsóörsi Tourinform

Július 18., 16.00
Thuróczy Katalin–Arany Tamás: Keszekusza varázspálcája – mesejáték
jegyár: 1000 Ft/fő, családi (4 főre): 3500 Ft
www.kisfaludyszinhaz.hu

Július 23–Augusztus 1.
Duma Füred
részletes program: www.dumaszinhaz.hu

A MŰSORVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

A kitűzött célok teljesítve

Sőt, bizonyos tekintetben jobban is teljesítve a vártnál, pontosabban annál, ami az időközben fellépő a külső körülményekből következhetett volna.

Új stábbal – *György László* és *Imre Vilmos* vezetésével – és átalakult kerettel vágtak neki a Balaton partján a 2020/2021-es szezonnak a kézilabdázók. Ha az eredményeket nézzük, csak az elégedettség hangján szólhatunk.

Nemzetközi szereplést biztosító negyedik helyezés a bajnokságban, ráadásul két fordulóval a zárás előtt! Plusz újabb final four-szereplés a Magyar Kupában és újabb bronz a megmérettetésen.

Ha csak ennyi marad fenn az annalesekben, akkor az utókor kutatója egy könnyed és sikeres évnek vélheti ezt a szezont. Mi azonban átéltük, így tudjuk, hogy az eredmények mögött milyen kemény munka, mennyi nehézség és buktató húzódik meg.

Kezdjük azzal, hogy öt forduló után, október második felében a füredi számára véget ért az ősz, és közel három és fél hónap után tudták csak folytatni a bajnokságot. De még ez sem úgy volt, hogy akkor lefújták a versenyt, és tudták előre, hogy egy nyári szünetnél hosszabb bajnoki szünet vár a csapatra. Nem, hanem hétről hétre, tesztről, tesztre derült ki, hogy marad a helyben járás. Karanténból ki és újra be. Kimaradó edzések, majd nekigyürkőzés és újabb leállás.

De a baj már október vége előtt kezdődött. Első Európa-ligás selejtezőjükre készültek, már szinte a buszon ült a társaság, amikor le kellett szállni, mert mindössze egy pozitív lelet miatt kontaktszemély lett mindenki. Mire ezen túllendültek és papírjuk lett, hogy játszhatnak, az EHF döntése alapján egy meccsen dőlt el a továbbjutás, ráadásul idegenben, és az alapcsapatból ketten sérülés miatt nem lehettek ott Szlovéniában, ahol *Szöllősit* is elvesztették az első percben. Így is csak minimálisan maradtak alul. Akkor rettentően el voltak keseredve, de látva, hogy mit művelt velük a vírus, talán jobb is volt kiesni.

Azonban játék nélkül is voltak füredi sikerek. Három válogatottat is adhattak a januári vb-re. Közben izgultak is értük, mert ők azon kevesek közé tartoztak a keretből, akiket még nem kapott el addig a kór. Így nem volt védettségük az inkább kipukkadt lasztira hajazó egyiptomi buborékban.

Közben itthon a szakvezetés erőltetett menetre készítette fel a társaságot, hiszen ami elmaradt ősszel, azt tavasszal kellett bepótolni az eleve ide tervezett bajnoki- és kupameccsek mellett. Kezdtek azzal, hogy február 6. és március 7. között kilenc meccset kellett letudni. Kilenc meccs békeidőben minimum két hónap, most meg szerda-szombat ritmusban mindösszesen egy hónap állt rendelkezésre.

Ebből hét le is ment, ráadásul milyen fényesen. Mindenkit elkaptak, akik szembejöttek velük. Ekkor újra bejelentkezett a vírus, és megtört a ritmus, így a Szeged ellen a vártnál kisebb ellenállást fejtettek ki. Jól jött a válogatott szünete, mert utána négy siker következett, köztük az Orosháza elleni gólrekordos.

Ekkor megint egy kis homok került a gépezetbe. Szerencsére nem a Covid, hanem „csak" egy rövidzárlat. Tatabányán alul lehet maradni, de most ebben a meccsben nem volt benne a pontszerzés reménye sem.

Szerencsére hamar korrigáltak Komlón, majd egy izgalmas meccsen megszerezték az újabb Magyar Kupa-bronzérmüket, sőt és bajnokin szoros meccsre késztették a Füredre látogató Veszprémet. (Szeged ellen ez nem sikerült.)

Jött egy izgalmas hazai döntetlen a Csurgóval, majd három gólzáporos győzelem, ebből kettő idegenben.

Nyolc hónap után, május közepén újra közönség előtt játszhattak, nézők előtt lehetett a Fradi elleni rangadó. Sokszor nevezünk meccseket rangadónak, de ez valóban az volt. A Füred ezen a mérkőzésen bebiztosíthatta a bajnoki negyedik helyét, de a Fradi előtt is nyitva volt még az út a nemzetközi szereplést érő helyezéshez. Vagyis a győztes mindent vitt. Fordulatos mecscsen, ha nem is könnyedén, hanem nagyon fáradtan, de behúzták a pontokat. Ezzel a negyedik hely két fordulóval a vége előtt már a füredieké lett.

Meg is botlottak Egerben, hiányzott a koncentráció. A dabasi záráson sem múlt semmi a Füred szempontjából. Nem úgy a hazaiaknak, akiknek a bennmaradás volt a tét. A füredi győzelem eloszlatott minden utólagos rossz szájízt, nem itt dőlt el a Dabas sorsa.

Ez a tavasz nem csak az erőltetett menet miatt volt nagyon nehéz. Ott lógott mindvégig a Covid fenyegetése a bajnokság fölött, és a sérülések sem kerülték el a csapatot. Kezdődött azzal, hogy az utolsó edzőmeccsen megsérült *Andó*. Így a februári erőltetett menetben egy ifjúsági és egy serdülő kapus ült a padon *Bősz* mögött. De a csapat és Bősz is szárnyalt, így a fiatalok jutalomperceket is kaphattak az első osztályban. Közeledve a végéhez jöttek más kisebb és nagyobb sérülések. Szinte minden meccsen volt kimaradó, néha nem is egy. Be lehetett vetni a fiatalokat, és mindegyikük hozzá tudott tenni a közös sikerhez.

Nézzük egy kicsit a számokat:

26 meccs, 15 győzelem, 4 döntetlen és 7 vereség áll az értesítőben. 739 dobott és 689 kapott gól; 34 pont. Ez több mint 65%-os teljesítmény.

25 játékos lépett füredi mezben a pályára. A legtöbb játékpercet a válogatottban is szereplők – *Bóka,* Bősz, *Rodriguez* és *Topic* – kapták.

A fürediek góltáblázatát Szöllősi vezeti 132 találattal. Őt Topic követi (112), majd *Malinovic* jön (96). Utánuk Bóka (73) és *Varga* (71) áll a rangsorban, majd *Pedro* (63) és *Kemény* (54). A többiek már jobban leszakadtak. Dicséretes a fiatal *Brandt* és *Draskovics* 22-22 gólja.

A kétperces büntetéseik éllovasai a védelem oszlopai: *Szűcs, Dénes,* Topic és Kemény.

A fürediek a magyar mellett a bosnyák és a montenegrói válogatottba is adtak játékost Malinovic és *Glendza* személyében. Ugyancsak volt füredi játékos – nem is egy – minden korosztályos válogatott keretében.

Összességében sikeres idény van a balatoniak mögött, mindenki büszke lehet rá, aki tett érte. Amit – sportszakmailag – ez a vírus tönkretett, az a nyugodt építkezés, a fiatalok nem kényszer szülte beépítése a felnőttmezőnybe. Ez a következő idényre marad.

Király G. István

Teqballosok sikerei

Tizenöt egyéni induló és huszonnégy csapat nevezett a füredi teqball-kupára. A tét nem volt kisebb, mint hogy kik képviselhetik Magyarországot a kenyai világbajnokságon.

Közel 30 fok és homokos pálya várta a versenyzőket Balatonfüreden. A Kisfaludy strandon három asztalon két nyert szettig zajlottak a játszmák. A szombati kezdőnapon az egyesek versenyére került sor, vasárnap a párosok és a vegyes párosok álltak az asztal mellé.

Kora délutánra kialakult a végeredmény. Az egyesek versenyében *Bányik Csaba* végzett az élen, a párosoknál a Bányik Csaba–*Balázsovics Ádám* kettős bizonyult a legjobbnak, míg a vegyes párosoknál a Bányik Csaba–*Janicsek Zsanett* duó vihette haza a díszes serleget. A nagyon erős mezőnyben a Balatonfüreden készülő *Hegedüs Ábel, Kovácsfi Barna, Nagy Boglárka* trióból Kovácsfi Barna egyéniben 4., párosban Kovácsfi Barna és Hegedüs Ábel szintén 4. helyezést ért el, míg vegyes párosban Kovácsfi Barna és Nagy Boglárka a negyeddöntőig menetelt. ***BFN***

A képen a vegyes páros győztesei láthatók: Bányik Csaba és Janicsek Zsanett

Napelemrendszerek telepítése továbbra is SZALDÓ elszámolással!

Megoldást kínálunk a napelemrendszerek június 30. után történő telepítésére, energetikai korszerűsítés kedvező finanszírozással, továbbra is szaldó elszámolással!

Egy döntés, ami egyszerre kíméli pénztárcánkat és környezetünket. Talán az ipari forradalom idején fejlődött olyan ütemben az energiaipar, mint manapság a napelemek térhódításával. Ám amíg a XIX. századi modellváltás a környezet szennyezésével járt együtt, addig a mostani szolárrendszerek pont ellenkezőleg, környezetterhelés nélkül biztosítják az energiát a mindennapokban. Ráadásul a naperőműfarmok mellett immáron könnyedén felszerelhetjük a saját háztartásunkat is ilyen technológiával. A veszprémi Solar Rendszerépítő Kft. szakembereivel néztük meg a lehetőségeket és a beszédes statisztikákat.

A ’90-es évek elejéhez képest 30%-kal növekedett a hazai lakossági villamosenergia-felhasználás aránya, derül ki a KSH erről vezetett statisztikájából, ugyanakkor sokáig ezt a megnövekedett energiaigényt fosszilis energiahordozókkal elégítették ki, ezzel is növelve Magyarország ökológiai lábnyomát. A fordulópontot a 2010-es évek hozták el, amikor a magyar piacon is kezdett elterjedni a napelemtechnológia, ráadásul meredeken emelkedő görbével.

Hogy hova vezethető vissza a Napból származó megújuló energia térnyerése, arra *Szakos Ferenc,* a Solar Rendszerépítő Kft. ügyvezetője a számok nyelvén ad választ.

„Egy átlagos családi ház energiafelhasználása 5-6000 kW/h között van éves szinten. Ezt az igényt egy 4,5-5 kW-os rendszerrel már ki lehet váltani, ami 12-13 napelemet jelent a tetőn. Amikor megtervezzük ezeket a rendszereket, mindig az előző évi fogyasztásból indulunk ki, tehát mondhatjuk azt is, hogy minden háztartás személyre szabott konstrukciót kap tőlünk, amikor belevágnak ebbe a beruházásba.”

A napelem-technológia kapcsán viszont van még néhány kérdés, ami laikusok számára ködös lehet, de Ferenc segítségével ezekre is könnyen fény derül. Ilyen például az a dilemma, hogy ha felhős az égbolt, a napelemek működnek-e.

„Felhős és ködös időben is termelnek, igaz, ilyenkor kisebb mennyiségben, mint ideális napos időben. Magyarország éghajlata egyébként kedvez a napelemeknek, és mivel éves szinten nézzük a termelést, a nyári hónapokban bőven megtermeli azt a mennyiséget, amit elvárhatunk egy ilyen berendezéstől.”

A logikát követve, szintén felmerül, mi történik, ha több áramot termelünk, mint amennyire háztartásunknak szüksége lenne?

„A Solar Rendszerépítő Kft.-nél mindig úgy tervezzük meg a berendezéseket, hogy az megközelítőleg annyi áramot termeljen, amennyi éppen fedezi a háztartás fogyasztását. Ha mégis többlettermelés van, azt az áramszolgáltató megvásárolja, ám számla ellenében jóval kevesebbért, már-már elhanyagolható összegért.”

Végül ismét barangoljunk el a számok földjére! Tegyük fel, hogy régóta szeretnénk lakásunk kényelmét egy jakuzzival bővíteni, esetleg egy elektromos autó vásárlásán gondolkodunk. Egészen eddig bele kellett kalkulálni azt is, hogy ezek a berendezések – amellett, hogy költséges a beszerzésük – megnövelik az áramszámlát. Viszont, ha napelemekkel váltjuk ki a hálózatot, a villanyszámla a jövőben kikerül a családi költségvetésből, a megspórolt pénzt pedig nyugodtan fordíthatjuk ezekre a régen vágyott termékekre és működtetésükre.

2020 tavaszán elhatároztuk, napelemet szeretnénk. Döntésünket költségtakarékossági és környezettudatossági szempontok befolyásolták, szerettük volna a háztartásunk villamosenergia-felhasználását napenergiából biztosítani, valamint szempont volt az is, hogy a napelemek segítségével a fűtési szezonban be tudjunk segíteni a ház hőháztartásába alternatív fűtési módozatok alkalmazásával, minimálisra csökkentve ezzel a fűtési költségünket. 2020 májusában egy baráti ajánlást követően felvettük a kapcsolatot a Solar Rendszerépítő Kft.-vel. Egy gyors helyszíni és szakmai konzultációt követően testre szabott ajánlatot kaptunk a rendszer kivitelezésére. Az ajánlatot elfogadtuk, és korrekt, precíz kivitelezés mellett kulcsrakész rendszert kaptunk. Az új technológiát 2020 júliusában élesítettük. Elégedettek vagyunk, a telepített rendszer azóta is kifogástalanul működik. Utólag is köszönet a Solar Rendszerépítő Kft.-nek!

Répási Róbert, gyulafirátóti lakos

2021. június 30-ig lehet megvalósítani azokat a napelemfejlesztéseket, amelyeknek az Otthonfelújítási támogatási program akár 50%-át is támogatja a magyar háztartásokban. Tehát már nincs idő ilyen jellegű fejlesztésben gondolkodnunk, viszont mi megoldást tudunk nyújtani azoknak, akik erről a támogatásról lecsúsztak.

Az általunk nyújtott megoldással 2023. december 31-ig lehetséges napelemrendszert telepíteni úgy, hogy továbbra is marad az ügyfél a kedvező SZALDÓ elszámolásban.

Ezért érdemes most meghozni a döntést, amelyben a Solar Rendszerépítő Kft. a tervezéstől a megvalósításig személyesen is segít. www.solar-re.hu

Solar-Rendszerépítő Kft.

Solar-Re

+36(30)298-5585
+36(70)638-2339
info@solar-re.hu
8200 Veszprém,
Budapest út 75.

www.napelemveszprem.hu